

Naročnina mesečno
25 Din, za imen-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2699 — nočna 2996, 2994 in 2954

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECC

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Današ 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Na Balkanu vojne ne bo

je odgovoril naš kralj znanemu amerškemu časnikarju, ki pri najvišjih evropskih glavah poizveduje o možnosti vojne. »Ali na Balkanu se vsaj ne bo začela.«

Odločne besede Mi ne vidimo v njih samo golega optimizma, ki bi slonel morda na nerealnih tleh, ki bi ga vzbujalo morda presubjektivno gledanje na stanje stvari, tudi ne samo golega računa, ki bi bil številčni rezultat še povsem danih političnih postavk, temveč smo prepričani, da vsebujejo te besede trdno poročilo, združeno z veselo poslanico balkanskim narodom, da na Balkanu ne bo tekla kri, prav zategadelj, ker odkrivajo tudi odločno voljo, da se med narodi odstranijo zadnje ovire, zadnji neopozornosti in tudi predsodki, ki še zadržujejo končno zmago miru.

Ta odločna volja je gnala pred meseci našega kralja Aleksandra v Varno, Carigrad in na Krf. In prav gotovo nismo optimisti, ako trdimo, da je ista volja pripeljala kralja Borisa v našo prestolnico. Da izpolni isto voljo, je odločil naš zunanji minister Jevtič sedaj v Sofiji.

Zaenkrat še ne smemo pričakovati od teh obiskov vsega, česar si želimo. Državni glavari in njihovi odposlanci so ljudje in čudežev ne smemo pričakovati od njih; v resnici čudež bi storil danes tisti, ki bi se upal namah razvedriti nebo nad vrgo balkanskega pogorja, med Jugoslavijo in Bolgarijo. Čas še ni mogel zaceliti vseh ran, ko pa škodoželjni tuje še vedno dreza v nje. Minister Jevtič se dobro zaveda, koliko lahko stori, kako daleč sega njegova moč v danih razmerah. Sam je bolgarski poročevalski agenciji dovolj jasno povedal, da ne stavi svojemu obisku neposrednih zahtev, ko je dejal, »da pogosti in neposredni razgovori odgovornih ministrov mnogo pomenijo v pogledu zblizanja in uspešnega sodelovanja. Bolgari in Jugoslavlani so na tem, da sodelujejo in koristijo obeh bratskih narodov nalagajo, da se to sodelovanje čimbolj razvije in zavaruje.«

Vse kaže torej, da so malo verjetne vesti, da bo prišlo v Sofijo do sklenitve nekakega drugega balkanskega pakta, kateremu bi se pridružila tudi Bolgarija. Tako zrel položaj še ni. To bi bil vpravi ideal, ki bi ga mogli v tem trenutku doseči. Dejstvo je, da je prav ob sklepanju balkanskega pakta Jugoslavija pokazala, kako ji je na srcu, da bi se paktu pridružili še bratje Bolgari; saj je prav zato odlašala s podpisom, da bi Bolgarom dala čas za premislek. Bolgari so to dobro voljo gotovo z zadovoljenjem vzeli na znanje. Prepričali so se, da ni pakt nikakor naperjen proti njim, pač pa, da uveljavlja geslo »Balkan balkanskim narodom« in s konkretnim dogovorom zapira pot z zapada nepoklicanemu tuju, ki se že deset let neprestano vsiljuje Bolgarom, pač s prozornim namenom, da seje nesloga in jo neti. Pripovedujejo tudi, da se je Mušanov s svojega nedavnega potovanja po evropskih prestolnicah vrnil z listnico, polno dobrih nasvetov, ki mu jih baje niso dali samo v Parizu, temveč celo v Berlinu.

Tudi v Berlinu naj bi bili zainteresirani na tem, da bi si Jugoslavija in Bolgarija končno podali roke, da bi se Balkan povsem pomiril. Ali ne kaže zadnji dogodki — dobra volja, ki jo je menda Nemčija pokazala pri sklepanju trgovinske pogodbe z nami in čuvstveni izlivi Hitlerjevih veljakov na račun naše države v navzočnosti jugoslovanskih časnikarjev — da bi rada poleg Francije in Italije tudi Nemčija odločno segla na Balkan? Ali ne stojimo morda pred bojem med Nemčijo in Italijo za balkanski trg? Ali ni verjetno, da se v kratkem srečata Hitlerjev in Mussolinijev imperializem, ne oborožena s puškami, pač pa odeta v vsemogoče vrste manufakturnega blaga in skrita za industrijskimi stroji?

Važnost vloge naše države v tem boju je na dlani; naš položaj je toliko lažji, ker smo s hrbitom naslonjeni na Francijo. Italijanska gospodarska ekspanzija je že začela na Balkanu ob nevarnega konkurenta in nikakega dvoma ni, da se bo v boju z njim še bolj skrhal. Tudi sicer je zunanje-politična udarnost fašistične Italije silno opešala. Avstrijski uspeh je za Italijo samo negativnega značaja, kolikor pač preprečuje Anschluss, to je večje zlo; prav radi tega uspeha se je ohladilo prijateljstvo med Rimom in Berlinom. Suvich je na poti v London iskal menda tudi bankirje, in sicer zaman. Mussolini je dal g. Berengerju, predsedniku zunanje-političnega odbora, tako pomirljive izjave, da odkrivajo že slabost. Revizionistična gonja ni uspevala, niti ko je šlo za revizijo pravilnika Zveze narodov, kaj šele, ko je začela ob pripravljene tope ob mejah. Če se omenimo probujanje Albancev, ki čedalje težje prenašajo italijansko nadutost na svoji zemlji, nadalje napetost med Grčijo in Italijo radi grškega ravnanja z Grki na Dodekanesu, potem nam mora biti jasno, da je italijanski vpliv na Balkanu silno opešal. Že sklenitev balkanskega pakta samega je vplivala na nekatere razgrete gospe v Rimu prav hladilno in pomirjevalno...

Nikakor ni verjetno, da bi se Grčija v tem trenutku na ljubo Italiji izneverila balkanskemu paktu, ker bi to pomenilo njeno popolno izolacijo na Balkanu. Nujno bi jo to dovedlo v spor z nami. Pogajanja za balkanski pakt pa so itak pokazala, da je bil prav grški spor z Bolgarijo glavna ovira, da se Bolgarija ni pridružila paktu.

Zunanje-politični ugled naše države avtomatično pridobiva z upadanjem vpliva italijanske diplomacije, ki je nam vselej nasprotna. Nikjer nismo tega vpliva tako občutili, kakor prav na Balkanu, posebno v Sofiji. Po vsem tem je jasno, da se danes g. Jevtič mnogo bolj prosto giblje v Sofiji, kakor bi se sicer; nikakor nečemo govoriti o samozavesti, ki je iz takta do bratov Bolgarov gotovo ne bo pokazal, pač pa mu daje to prožnost in nepriljubljenost v gibanju prav zavest, da je Jugoslavija ponudila roko Bolgarom še prej, ko je bil zunanje-politični položaj Bolgarije gotovo boljši, ko je moral odpasti videz kakršnegakoli pritiska.

Malokdaj govorijo naši zunanji ministri tako v imenu vsega našega ljudstva kakor sedaj, ko prožijo roko Bolgarom, in gotovo je ni pogodbe, ki bi jo naš narod tako navdušeno pozdravil, kakor tisto, ki bi za vselej zapečatila mir med nami in brati Bolgari. Četudi bo podpis takega diplomatskega akta moral čakati še nekaj časa, pozdravljamo dobro voljo državnikov z naše in bolgarske strani, ki je toliko bolj vidna prav danes, ko se narodi pod vplivom raznih misticizmov in pod vtisom katastrofalnih vesti o razorožitveni konferenci vdajajo fašizmu, da je vojna neizogibna. Za nas pomeni pot

Zgodovinski dnevi v Sofiji

Prestolno mesto Bolgarije vse v zastavah

Tako navdušeno še ni bil sprejet noben državnik

Sofija, 7. maja. AA. Jugoslovanski zunanji minister g. Bogoljub Jevtič se je pripeljal danes dopoldne ob 9.30 z brzim vlakom na bolgarsko obmejno postajo Dragoman. V njegovem spremstvu so bili načelnik političnega oddelka zunanjega ministrstva Vladislav Martinac, šef kabineta Vladislav Marković, osebni tajnik Slavko Kojić in poročevalci jugoslovanskih listov.

Na postaji v Dragomanu so sprejeli in pozdravili g. Jevtiča bolgarski poslanik v Belgradu K. Jusevanov, pooblaščen jugoslov. minister v Sofiji dr. Aleksander Cincar-Marković, podšef protokola zun. ministrstva Georgijev, tajnik zun. ministra Stefan Vinarov, ravnatelj bolgarskih železnih Boškov, zastopnik bolgarskega tiskovnega urada Ivan Genadijev in poročevalci vseh sofijskih listov ter velika množica mešanov.

Zunanji minister Jevtič se je pozdravil s prisotnimi, nato se je pa s svojim spremstvom in z ministroma gg. K. Jusevanovim in Cincar-Markovićem umaknil v svoj salonski voz. Poročevalce jugoslovanskih listov, ki potujejo z zun. ministrom, sta pozdravila v Dragomanu referent tiskovnega urada Genadijev in tajnik bolgarskega novinarskega združenja v Sofiji Mihajlo Georgijev.

Posebni vlak z zun. ministrom, njegovim spremstvom in jugoslovanskimi in bolgarskimi novinarji je odpeljal iz Dragomana proti Sofiji ob 9.45. Na neki postaji med Dragomanom in Sofijo se je zbrala večja skupina otrok, ki se je vračala iz šole, in je prisrčno vzklikala vlakom, v katerem se je peljal zunanji minister Jevtič.

Na vožnji od Dragomana do Sofije je dal zun. minister poročevalcem bolgarskih listov to-le izjavo:

„Naši odnošaji postajajo od dne do dne bolj prijateljski“

»Toplo se vam zahvaljujem za toli topli sprejem ob prihodu na sorodna nam bolgarska tla. Vesel sem, da morem po vas, zastopnikih listov, pozdraviti vse prijatelje zblizanja med Bolgarijo in Jugoslavijo, ki se vanj zanašata oba naša naroda. Ta obisk je zame velika čast tudi zato, ker bom mogel z velikim zadovoljstvom izvršiti to prijetno dolžnost. Že zdaj vam lahko izjavim, da so po sestanku med našima vzvišenima vladarjema postali odnošaji med Bolgarijo in Jugoslavijo prijateljski in prisrčni. Ti odnošaji so na najboljšem potu, da postanejo od dne do dne bolj prijateljski. Obratoma se k vam s prošnjo, da tudi vi pripomorate in po svoje prispevate k zblizanju med dvema tako sorodnima si in bratskima narodoma. Vi ste dolžni vstrec z odgovornimi ministri slediti najvišjemu vzgledu in željam našim dveh kraljev, ki sta pokazala pot, po kateri je treba iti. Prosim vas, sporočite moje prisrčne pozdrave in iskrene simpatije svojim čitateljem, ki jim želim vse dobro in napredek. Ta dva dni bom še imeli priložnost videti se pri delu za vzajemno sodelovanje in prijateljstvo v blagor naših dveh narodov.«

Prihod v Sofijo

Posebni vlak z zun. ministrom in njegovim spremstvom ter bolgarskimi in jugoslovanskimi poročevalci je privozil na sofijsko železniško postajo ob 10.30. Na postaji so ministra Jevtiča sprejeli in pozdravili predsednik bolgarske vlade in zunanji minister Mušanov z vsemi ministri, predsednik sobranja Aleksander Malinov, odpostanca kralja Borisa kraljevski svetnik Grujev in kraljev pobočnik general Panov, pomočnik zun. ministra Radev z višjimi uradniki ministrstva, bivši minister in predsednik bolgarsko-jugoslovanske lige v Sofiji Dimo Kazašov, dalje mnogo bolgarskih veleposlanstvenikov, politikov in poročevalcev bolgarskih in tujih listov. V imenu diplomatskega zbora so prišli z osebjem poslanstev pooblaščen českoslovski minister Maxa, romunski poslanik Stojka, grški poslanik Kolas, turški Seftik-bej, prvi tajnik poljskega poslanstva in francoski odpravniki poslov.

Zunanji ministra so sprejeli in pozdravili vsi člani jugoslovanskega poslanstva z jugoslovanskimi vojaškimi odposlancem generalštabnim polkovnikom Vasilijem Petkovičem.

Prisrčen pozdrav Mušanova in Malinova

Ko je minister Jevtič stopil iz salonskega voza, sta mu prišla s perona naproti in ga prva pozdravila predsednik vlade Mušanov in predsednik sobranja Aleksander Malinov, ki se je minister Jevtič z njima prisrčno pozdravil. V spremstvu gg. Mušanova in Malinova je nato naš zunanji minister odšel na peron, kjer mu je predsednik bolgarske vlade predstavil vse ministre, tuje diplomate ter ostale ugledne bolgarske osebnosti. Po seznanitvi in pozdravu je g. Mušanov odvedel g. Jevtiča v veliko dvorano dvorne čakalnice, kjer je naš zunanji minister ostal nekaj časa v razgovoru s prisotnimi.

100.000 glava množica

Na sofijski železniški postaji, vsej okrašeni z jugoslovanskimi in bolgarskimi zastavami, je uradnemu sprejemu jugoslovanskega zunanjega ministra prisostvovalo tudi veliko število sofijskih mešanov iz vseh slojev, tako da je bil ves postajni peron poln ljudi. Zato sprejem g. Jevtiča na sofijski postaji ni bil samo uraden, temveč vprav prisrčen in navdušen. Na licih vseh se je odražala velika radost in zadovoljstvo.

S postaje se je minister Jevtič odpeljal v spremstvu predsednika bolgarske vlade v hotel »Blaga-

g. Jevtiča v Sofijo in izredno prisrčen in navdušen sprejem, ki ga je bil deležen, brezdvomen znak, da sloga vsega jugoslovanstva ni več prazen sen, ampak dejstvo, ki se bo uresničilo prej, nego smo mislili in pričakovali.

rija», kjer so zanj in njegovo spremstvo rezervirali apartmani.

Čeprav je delavnik, so ves prostor pred železniško postajo in vse bulvare in ulice do hotela »Blgarija« zavzele velike množice ljudi, ki so hotele prisostvovati sprejemu ministra Jevtiča. Množico cenijo nekateri na blizu sto tisoč. Ves čas je vladal popoln red, čeprav je bil policijski kordon na obeh straneh ulic nenavadno redek. V Sofiji že od konca svetovne vojne ne pomnijo takšnega sprejema tujega državnika. Prestolnica kaže danes svečano lice. Vse od postaje po vseh bulvarih in ulicah do hotela »Blgarija« in bulvara »Cara osvoboditelja«, se vijejo jugoslovanske zastave.

Min. Jevtič pri kralju Borisu

Sofija, 7. maja. AA. Danes ob 12 je Nj. Vel. kralj Boris sprejel v posebni avdienci jugoslovanskega zunanjega ministra gosp. Jevtiča. Avdienca je trajala do 13.30.

Zdravici

Sofija, 7. maja. k. Nocoj se vrši v Union klubu svečani sprejem, ki ga priredi na čast ministru Jevtiču preds. vlade Mušanov. Veliko pozornost je vzbudilo dejstvo, da se tega sprejema udeležijo tudi vojda Macedoncev dr. Stanišev.

Sofija, 7. maja. k. Na nocojšnji večerji v Union klubu na čast jugoslov. ministra Jevtiča sta bili med predsednikom Mušanovim in ministrom Jevtičem izmenjani prisrčni zdravici.

Banket našim časnikarjem

Sofija, 7. maja. AA. Udruženje bolgarskih novinarjev v Sofiji je priredilo ob 13.30 v hotelu »Imperial« kosilo v čast zastopnikov jugoslovanskih listov, ki so prišli v Sofijo v spremstvu zunanjega ministra gosp. Jevtiča. Med kosilom je bilo več prav toplih in prijetnih zdravic. Jugoslovanske novinarje je najprvo pozdravil predsednik bolgarskega novinarskega združenja, ravnatelj »Utra« Stefan Tanev. Odrnil mu je najprvo poseben poročevalec belgrajske »Politike« Andra Milosavljević, nato pa so govorili še g. Mrzljak, ravnatelj ljubljanskega »Slovenca« g. dr. Ahčin in bivši minister in predsednik bol-

Med Jugoslavijo in Bolgarijo se podpiše pakt o nenapadanju

Sofija, 7. maja. m. Vse tukajšnje časopise piše danes samo o Jevtičevem obisku. Po pisanju tukajšnjega časopisa in deloma tudi inozemskega se smatra, da prihaja g. Jevtič v Sofijo tudi kot predstavnik držav, ki so podpisale balkanski sporazum, da pridobi Bolgarijo za ta pakt, ki ima za cilj sphen balkanski sporazum in sodelovanje vseh balkanskih držav. V zvezi s tem podarjajo, da bo Bolgarija lahko pristopila k temu paktu in da bo poleg tega sklenila tudi dvostransko pogodbo o nenapadanju. V sofijskih vladnih krogih so prepričani, da bo Bolgarija vstopila v skupno balkanskih držav, da se bo z njimi sporazumela in z njimi sodelovala.

Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Bolgarijo

Belgrad, 7. maja. m. Davi sta prispeli semkaj dve bolgarski delegaciji. Prva delegacija bo vodila pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe, druga pa pogajanja za sklenitev veterinarske konvencije med našo državo in Bolgarijo. Člane bolgarskih delegacij so sprejeli na železniški postaji zastopniki zunanega in trgovinskega ministrstva.

Vodja bolgarske trgovinske delegacije Karadžev je po svojem prihodu v Belgrad sprejel časnikarje in jim v nevezanem razgovoru izjavil, da bo treba pri pogajanjih rešiti več splošnih vprašanj, ki se doslej sploh še niso pretresala. Nova trgovinska pogodba pa bo brez dvoma mnogo doprinesla k ureditvi medsebojnih odnošajev. Jugoslavija in Bolgarija, čeprav sta sosedji, sta bili edini državi, ki sploh nista imeli nobene trgovinske pogodbe, ki naj bi uredila njune trgovinske odnose. Sedaj se bo to vprašanje rešilo.

400 socialistov izpuščenih

Dunaj, 7. maja. TG. Pravosodni minister je izdal dekret, da se izpusti na svobodo 400 socialistov izmed 1600, ki so bili zaprti zaradi krvavega upora februarja meseca, ker so položili prostovoljno orožje, ko so bili pozvani v to.

Roparji napadli parnik

Hongkong, 7. maja. c. Kitajski morski roparji so zopet začeli napadati potniške parnike. Tako so danes napadli morski parniki večji parnik. Posadko so prisili, da se jim je vdala. Kapitana in častnike pa so pometali v morje. Vse potnike in parnik so oropali. Kdor se je upiral, je bil takoj ustreljen. Tako jih je bilo 10 ustreljenih, mnogo pa jih je bilo pometanih v morje, kjer so našli smrti v valovih. Ko so roparji izropali parnik, so hitro pobegnili na svoje ladje in zasledovanje pomorske policije je bilo brezuspešno.

Naš zunanji minister g. Bogoljub Jevtič

garsko-jugoslovanskega združenja v Sofiji gosp. Dimo Kazašov ter poročevalec »Politike« v Sofiji Kosta Krajšmović.

Kaj pravi „Matin“

Pariz, 7. maja. AA. Današnji »Matin« priobčuje vest o odpotovanju našega zunanjega ministra g. Jevtiča v Sofijo in dodaja tale komentar:

»Potovanje jugoslov. zun. ministra v Sofijo komentirajo politični krogi s tem večjim interesom, ker se je poslednjič zgodilo, da je prišel jugoslov. minister na uraden obisk v Sofijo pred celimi dvajsetimi leti. To je bilo leta 1912, tik pred balkansko vojno, ko je zunanji minister tedanje kraljevine Srbije uradno posetil bolgarsko prestolnico. Zato danes v Belgradu pričakujejo, da bo dal sedanji obisk g. Jevtiča v Sofiji pobudo za zblizanje in obnovo prijateljskih odnošajev med balkanskimi narodi.«

Včeraj je predsednik vlade Mušanov povabil v kabinet predstavnike in voditelje vseh strank, katerim je podal poročilo o mednarodnem položaju in o svojem potovanju po evropskih prestolnicah. Pri tej priliki se je precej govorilo o obisku jugoslovanskega zunanjega ministra Jevtiča v Bolgariji in o razgovorih med njim in med bolgarskim ministrskim predsednikom Mušanovom. Razgovor med obema državnikoma se drži v največji tajnosti. Na vsak način je bil glavni predmet razgovora med Mušanovim in Jevtičem pakt o nenapadanju, ki bo v glavnem podoben onemu, ki se je sklenil med Poljsko in Nemčijo.

Napredovanje, če se bo med obema državama sklenila tudi turistična konvencija, je vodja delegacije izjavil, da se za sedaj taka konvencija ne bo podpisala, ampak da se bodo v trgovinsko pogodbo vnesle gotove določbe, ki bodo uredile to vprašanje. Karadžev je nato poudaril, da se polaga velika pozornost tudi na veterinarsko konvencijo.

Vodja veterinarske delegacije Pavlov je pa časnikarjem izjavil: Prihajamo z resno željo, da sklenemo že davno zaželeno veterinarsko konvencijo med Jugoslavijo in Bolgarijo. Od te konvencije bo sta imeli korist tako Jugoslavija kakor Bolgarija. Glavno je garantiranje jugoslovanskega tranzita čez Bolgarijo na vzhod in bolgarskega čez Jugoslavijo na zahod. Kakor hitro bo sklenjena ta konvencija bo prišlo takoj do ožjega sodelovanja bolgarskih in jugoslovanskih veterinarjev.

Poulične bitke v Franciji

Pariz, 7. maja. c. Včerajšnji dan je zopet prinesel mnogo vznemirjanje francoskega javnega mnjenja. Po vsej provinci so se vršili spopadi med desničarji in levčarji. V St. Quentinu je na ulicah manifestiralo 1000 komunistov. Med obhodom po ulicah so napadli vse desničarske lokale in jih razbili. Ko jih je policija hotela razgnati, so jo komunisti jurali. Ko je pa policija dobila ojačenje, so pa policisti naskočili komuniste in jih razgnali. Pri tem je bilo več manifestantov ranjenih. Tudi v Bordeauxu je prišlo na mnogih krajih do spopadov med komunisti in policijo, vendar t. k. ranjenih ni bilo.

Suvich poje v Moskvo

Moskva, 7. maja. c. Sovjetska vlada je prejela od italijanske vlade uradno poročilo, da bo Suvich kmalu obiskal Moskvo. Sovjetska vlada je odgovorila, da bo z veseljem sprejela Savicha.

Smer nemške politike - meri na Rusijo

Monakovo, 4. maja 1934.

Narodni socializem v Berlinu je drugi, kot na Bavarskem. Tam zgoraj je mrk, resen, korakajoč in ima stisnjene ustnice, tukaj je s pivom zaht in oblačen v dobro stoječo mu dobro voljo. Tam zgoraj puma-puma-puma-puma, tukaj pa se ti zakrohota nasproti iz najbolj tipične pivnice vse juze Nemčije, iz dvorakih pivovarn namreč, z bahatim smehom, ki prihaja iz nedolgovoljnih globlin tisočih bavarskih grl. Tam zgoraj rezka povelja, napeti živci, oči na strel, tukaj širok smeh na širokih licih, ki se skrivajo za dvoliterskimi vedri temnega piva, kot da bi se hoteli izza njih porogljivo zaamehovati krizi — ki je menda nikjer ni v Nemčiji. Bavarski narodni socializem je bolj solnčen, nekako vse manj resno jemlje in mu je sploh vse »wurst«. Ta razdvojenost v izjavljanju idej, ki so sicer povsod enake, bo morda rešila od narodnega socializma njegove pozitivne strani. Brez Bavarskega bi narodni socializem kaj kmalu zašel v temne pruske megle, v iste, iz katerih sta svoje dni Marx in Kant razpolagala svetu popolnoma nerazumljivi stvari. Če vidiš 30 letnega »Gruppenführerja« napadalnih oddelkov (čim, ki odgovarja armadnemu poveljstvu), kako prenaša po dvorani svoja dva litra piva in se krohota vsakemu veselje v obraz, potem postane jasno da je bavarski temperament že storil svoje in odbil narodnemu socializmu že neke rogov. Noben režim ne more vladati proti ljudskemu značaju. Hitlerjev vlad na Pruskem s paradami, tukaj pa z zdravici. Sicer pa je Bavarska ostala tudi po revoluciji ista. Pisalo se je, da je jedro končala svoje tisočletno zgodovino narodne samobitnosti. Tega sedaj ne verjamem več, ker Bavarec stroji narodni socializem po svoje in ne narobe!

Röhm velik prijatelj Jugoslavije

Toda misli sem pisati o slavnostni večerji, pri kateri se je nenadoma pojavil Röhm, šef generalnega štaba napadalnih oddelkov (SA) in čet (SS), torej poveljnik nad 2 milijona prostovoljnih čet Hitlerjeve stranke. Prišel je k nam, kakor hitro je izvedel za jugoslovansko skupino. Pomešal se je med nas in se prosto razgovarjal z vsakim posebej. Nepristano je naglašal, kako nas ima rad, kako se mu Jugoslavija dopada, kako nepozabljive spomine je odnesel iz Dubrovnika in kako hrepeni po naši jadranski obali.

Röhm je pristni Bavarec, širokoplečat, močno nasajen, z obrazom, ki mu ga je granata križem čez razorala. On je tisti, ki je tehnično pričaral na dan to dvemilijonsko armado SA in SS. On je tudi ne da iz rok, kar bi Reichswehr, to je redna vojska, tako rada dosegla. Reichswehr, to pa je Prusija. Röhm je najmočnejša osebnost sedanje Nemčije, ki vsa živi le od njegove organizacije napadalnih oddelkov. Brez njega in njegovih bi bil hitlerizem plien komunistov. Röhm ima tudi silen vpliv tako na notranjo kot na zunanjo politiko nove Nemčije in ofenziva, ki jo je začela nemška diplomacija proti vzhodu, je njegova stvar, vsaj tako zatrjujejo ljudje, ki so z nami.

Tudi trgovinska pogodba z Jugoslavijo je sed njegovih pobud in njegovega vplivanja o tem pravcu. On je bil menda tisti, ki je v obratnem svetu zastopal prvi stališče, da Nemčija sama sebi ne zadostuje, da naj torej kupuje svoje potrebe tam, kjer od nje kupujejo njene izdelke. S tem stališčem je prodrl in prvi poskus so napravili v Romuniji že lani, a brez uspeha, ker da je v Romuniji »pravna negotovost« (Rechtunsicherheit) tako velika, da s to deželo ni mogoče resno tržiti, razen, če plačajo blago v naprej. Če ji je enkrat izročil blago, potem »gibts keinen Herrgott im Himmel« (ni več Boga v nebesih) ki bi od teh ljudi mogel iztisniti kakšen hček. Italijansko rovanje v

Podonavju je Röhm dalo prav in je zopet še z večjim poudarkom zahteval, naj uredi Nemčija svoje odnose z Jugoslavijo. Nemško zunanje ministrstvo sprva nikakor ni hotelo ponuditi izjemnih ugodnosti, toda Röhmov zgodovinski polet o veliki noči v Dubrovnik je silovito dregnil v nemško delegacijo in trgovinska pogajanja so postala takoj bolj tečna in uspešna.

Pri slavnostni večerji se je Röhm dvignil, da napiše Jugoslaviji in njenemu kralju. Iz vsega njegovega dolgega in toplega govora, ki je žarel simpatij za Jugoslavijo, povzamem samo tistih par besed, s katerimi se je dotaknil novopodpisane trgovinske pogodbe. »To je jamstvo, da mislimo resno, če zatrujemo, da je nemška zunanja politika krenila na nova pota. Toda mi smo žele v začetku in hvalabogu je pogodba, ki smo jo podpisali, samo šele prvi dogodek v vrsti dogodkov, s katerimi bomo izgradili sodelovanje obeh narodov.« Mislim, da tem besedam ni treba pripisati nobenega komentarja, tako so jasne in vsebinsko do vrha napolnjene z usodopolno prerokbo o bodočnosti...

To mi je sedaj poklicalo nazaj v spomin pomembne besede, ki sem jih slišal iz ust visokega uradnika zunanjega ministrstva v Berlinu, uradnika, ki je moral izdelovati nemški »Wunschzettel« (listo z željami) za trgovinska pogajanja z Jugoslavijo in sicer po novih na Röhmovo pobudo sprejetih načelih trgovinske politike.

»Dandaj smo kupovali prehrano tam, kjer od nas niso morali vzeti ničesar. Tega bo konec! Sem kaj spada med drugim tudi vprašanje lesa, ki ga nam je dobavljala Rusija. Zakaj bi nadaljevali, ko lahko dobimo tudi pri Vas? Saj ne gre za tako ogromne količine jugoslovanskega lesa, pomagano bo pa le. In sicer obema.«

Cilj: izolacija Rusije

Morda so to le fantazije, ki se rode v od polovanja in strokovnih predavanj popolnoma razmrcvarjenih možganov, toda zdaj se mi, da Röhmovo politično delovanje in gornje besede berlinskega uradnika odkrivajo neko jasno zunanepolitično črto, ki jo tam lažje zadenemo, ker nam je znano, ko vedno bolj napeti postajajo odnosi med Nemčijo in Rusijo. Da, za Rusijo gre. Nemčija hoče zdobiti vsu tisto Rusiji prijazno fronto, ki je nastala lani po londonskih nenapadalnih paktih. In ali ne govori za isto misel tudi dejstvo, da je morala Poljska plačati sporazum z Nemčijo s tajno obljubo, da bo na vse mogoče načine branila Rusiji vstop v Zvezo narodov, to je v evropsko politiko, obljubo, ki jo je Poljska o pogajanjih s francoskim zunanjim ministrom v Varšavi tudi zvezo držala! Morda je to neravna pot, ki naj pa po daljših ovinkih vendarle pripelje do »poboda proti Rusiji«, ki je bistven in biten del narodnosocialističnih zunanepolitičnih ciljev, kot jih je že enkrat razlagal njihov ideolog Alfred Rosenberg, ki želi, da postane Ukrajina nemška kolonija.

Kakor simpatičen se nam tudi mora zdeti dober Bavarec Röhm, s kakšno otipljivo zadovoljnostjo tudi moramo beležiti velikansko važnost, ki jo brez izjeme vsi nemški krogi polagajo na kar najboljšo trgovinsko odnose z nami, bomo morali ostati skrajno oprezní in previdni. Nemec, vzeti kot narod, še nikoli ni iz čustvenih razlogov ponujal svojih simpatij. Mi bomo imeli radi g. Röhma, ki je vse ljubezni vreden, mi bomo hvaležni za vsako pomoč, a zunanepolitično bomo šli naprej po stari že izhojeni poti zvestobe do dosedanjih prijateljev in do mirovnih pogodb in samo v tem okviru paipada širili krog svojih prijateljev in sodelavcev, med katerimi bi naj bila tudi Nemčija.

K.

Angleži pravijo: Razorožitev pokopana Gospod Berenger pa je nekoliko bolj optimist

Rim, 7. maja. b. Kakor znano, je londonski tisk nekako stalno svetovno ogledalo v zunanje-političnih vprašanjih. Zaradi tega so povzročile v mednarodnih političnih krogih veliko pozornost vesti, ki so jih objavili nekateri angleški listi in iz katerih je razvidno, da v angleških merodajnih krogih smatrajo, da je polom razorožitvene konference nezogiben. Kot vzrok temu stališču vlade navaja »Daily Telegraph« okolnost, da Francija ne popusti od svojega stališča, ker spričo nemške trdovratnosti ne more znižati svoje oborožitve, tem bolj, ker je tudi Italija v tem oziru s Francijo sporazumna. Anglija pa spričo takega položaja ne mara sprejeti nobene obveznosti, če bi se na kontinentu kaj zgodilo, in je zato upanje na splošen razorožitveni sporazum v Zenevi popolnoma zaman. Enako sodi tudi »Morning Post«.

Rim, 7. maja. b. Za časa svojega obiska v Rimu se je senator Berenger sestal z italijanskim drž. podtajnikom za zunanje zadeve Suvichem ter neka-

terimi drugimi predstavniki italijanske politike ter končno s šefom italijanske vlade Mussolinijem. Berenger je v neki izjavi, ki jo je dal rimskim dopisnikom francoskih listov, poudaril, da je v razgovorih, ki jih je imel v Rimu s predstavniki italijanske vlade, še enkrat lahko ugotovil, da se v sedanjih razmerah niti Italija, niti Francija ne moreta odločiti za to, da bi znižali svojo vojsko in vojni material. Italija popolnoma odkrito izjavlja, da ni pripravljena na redukcijo oborožitve, ampak da se oboroževanje, v kolikor je to mogoče, omeji na sedanjo višino. Glede tega vprašanja sta Francija in Italija popolnoma edini, je dejal Berenger. Po mnenju Berengerja je treba tukaj najti kompromisno rešitev, kar se lahko izvrši le v Zenevi, ker bo morala tudi Nemčija sodelovati pri konvenciji. Berenger je prepričan, da bodo taka pogajanja imela uspeh in da bodo zavarovala sklenitev omenjene konvencije, ki bo jamčila za mir v Evropi.

Veliki požari

Bukarešta, 7. maja. AA. Iz Buzeja poročajo, da je tamkaj nastal velik ogenj, ki grozi vpepeliti ves okraj. Doslej je zgorelo 20 trgovin. Več ljudi je našlo smrti v plamenih.

Varšava, 7. maja. AA. Se dva dni besni strahovit požar v mestecu Vlocimircu. Doslej je zgorelo 200 hiš. 2000 ljudi je brez strehe.

Katastrofalna suša v Bolgariji

Sofija, 7. maja. c. Katastrofalna suša v Bolgariji traja še dalje. Če bo suša trajala še nekaj dni, potem je gotovo, da je letošnja žetev vsa uničena. Vlada je že sprejela vse potrebne ukrepe in bo takoj prepovedala ves izvoz žitaric iz Bolgarije. Iz Ankare poročajo, da tudi v Turčiji vlada silna vročina, ki povzroča silno žogo in so zato vse šole zaprte.

Velika rudniška nesreča

Berlin, 7. maja. AA. Iz Karlsruhe poročajo, da je v nekem rudniku blizu mesta nastal zaradi kratkega stika požar. V rovu je 80 rudarjev. Bati se je, da jih je 60 že mrtvih.

Dober lov

Hvar, 7. maja. c. Naš parnik »Miloš Obilič« je aje liti italijanske ribiške ladje, ki so ribarile v naših vodah na prepovedan način. Vsem tem ladjam je zaplenil ves tovor. Tako je bil danes v Hvaru zadržanih 10 stotov rib in je bil ves izkupiček podeljen siromašnim otrokom otoka Hvara. Vsi trije kapitani pa bodo morali plačati še občutno globo.

Hindenburg nevarno bolan

Pariz, 7. maja. k. Pariški časopisi objavljajo senzacionalne vesti iz Berlina, da je bil danes operiran predsednik nemške republike maršal Hindenburg in da je njegovo zdravstveno stanje zelo nevarno.

Velik škandal v Grčiji

Atene, 7. maja. Tukajšnja policija je izsledila toplot, ki je dve leti ropala grško državo. Gre za finančni škandal, ki je precej podoben skandalu Stavitskega in je država imela pri tem ogromno škodo. V škandal je vpletenih okoli 2000 oseb, ki so v sporazumu z mnogimi carinskimi uradniki v Pireju prevažali iz inostranstva nezacarinjeno blago. Veliko število uradnikov je policija aretirala. Da se je stvar odkrila šele sedaj, pripisujejo gotovim visokim protekcijam.

Kje bo Trocki interniran?

Pariz, 7. maja. c. »Le Petit Parisien« javlja, da bo Trockij interniran na majhnem otoku Aix, ki meri som 3 kvadratne kilometre. Na otoku je velik svetilnik, s katerega bo lahko policija na vse strani morja videla, kdo prihaja k Trockemu. Na otoku je 1000 prebivalcev.

Sportna vest

Malta, 7. maja. c. Danes je tukaj igral solistični Hajduk proti reprezentanci angleške mornarice in zmagal s 5:2.

Nova poleza japonskega imperializma:

Zasedba južnega Kitaja?

London, 7. maja. b. Iz Pekinga poročajo, da prinaša kitajski tisk alarmantne vesti o vojaških pripravah na Japoniskem. Trdijo, da namerava Japonska pričeti novo vojno akcijo v Mongoliji. Japonska hoče priključiti Mongolijo k novi državi Mandžuriji, tako, da ne bi mogla Sovjetska Rusija izvajati svojega vpliva v severnih kitajskih pokrajinah, zlasti v Pekingu in Tienčinu. Če se bo izvedba tega japonskega načrta posre-

čila, bo Rusija izgubila vsak vpliv na omenjene kraje.

Da stvar ni bres nč, sledi tudi iz tega, ker se mongolska republika Urga pod vodstvom ruskih sovjetskih častnikov utrjuje in pripravlja za slučaj japonskega napada. Prebivalstvo je mobilizirano od 20 do 40 let in v Urgi je koncentriranih okoli 300 ruskih letal. Tudi v Londonu so poučeni, da Japonska pripravlja novo ofenzivo na račun Kitaja, oziroma Rusije.

Vojska v Arabiji

London, 7. maja.

Glede vojne med kraljem Hedžasa Ibn Saudom in kraljem Džemenom poročajo tukajšnji listi, da za stvarjo tiči Italija. Ta je baje nagovarjala džemenskega kralja na vojsko proti Ibn Saudu, da si na ta način izgovori svojo kolonijo na arabski obali. Italija se že več let zanima za Džemen, je tam izpadrivala angleško trgovino in dajala denar za izgraditev džemenskega pristanišča Hodeida na kvar angleškemu Adenu. Kakor stoji stvari sedaj, se zdi, da bo Džemen zasedel Ibn Saud, ki je premagal svojega nasprotnika in namerava vso Arabijo združiti pod svojim žezlom. Ibn Saud je izjavil, da bo pustil angleško kolonijo Aden pri miru. Sicer se pa Angleži za Aden ne bojijo, ker imajo zadosti sredstev na razpolago, da, če treba, Ibn Sauda ukrotijo.

Spominske slavnosti Štefaniku

Bratislava, 7. maja. b. V Brečovi pri Bratislavi se nahaja spomenik češkoslovaškemu vojnemu ministru Štefaniku, ki je pred 15 leti umrl v tem kraju. Včeraj je bila spominska svečanost, katere so se udeležili vojni, pravosodni minister in drugi člani vlade. Češkoslovaški poslanik v Parizu dr. Osuski je imel spominski govor, v katerem je poudarjal, da je bil Štefanik eden največjih pobornikov edinstva med Čehi in Slovaki. Ob neki priliki je dejal: »Naša prva naloga je, da zavarujemo južno mejo in da izvršimo gospodarsko zavarovanje Češkoslovaške. Cilj Češkoslovaške ni vojna, temveč mir!«

Nacisti so zopet začeli

Dunaj, 7. maja. b. Zopet se opaža močnejša agitacija narodnih socialistov, zlasti pa njih teroristična dejanja. Včeraj je pred kavarno Palmenhof v Maria Hilfer Strasse eksplodirala bomba z močno detonacijo ter poškodovala fasado poslopja, obenem pa razbila 40 šip. V tej kavarni se navadno zbirajo trgovski pomočniki ter mladi judovski bančni uradniki. Skoraj istočasno so eksplodirale žabice v garderobah na južnem, vzhodnem in zahodnem kolodvoru. Žabice so eksplodirale v kolarah, ki so jih zlikovci izročili kot prtljago služujočemu nameščenu.

Največji parnik svet

London, 7. maja. AA. Angleška kraljevska dvojica se napoti koncem septembra v Glasgow, kjer bo prisostvovala krsu novega Cunardovega veleparnika št. 543. Krst bo opravila kraljica. Novi Cunardov veleparnik bo največji, najhitrejši in najbolj razkošno opremljen na svetu.

*

Osebne vesti

Belgrad, 7. maja. m. Postavljeni so za sodnike pri okrožnem sodišču v Novem mestu: Božidar Romih, starešina okrajnega sodišča v Novem mestu, za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani: dr. Jakob Prešeren, starešina okrajnega sodišča v Skofji Loki, in Ivan Brelj, starešina okrajnega sodišča v Cerknici.

Belgrad, 7. maja. m. Na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani je postavljen za profesorja 6. p. s. inž. Stanko Dimnik, profesor iste položajne skupine v oslavljeni. — Na pošto Trbovlje I je premeščen Josipina Ferjančič, poštno-brzojavna manipulantinja 9. p. a., dosedaj v Krškem. Postavljeni so: za kancelistino 10. p. s. pri okrožnem sodišču Gorjana Radgona Angela Sentjura, dosedaj v Mariboru; pri okrajnem sodišču v Kranju Vida Košnik, dosedaj pripravnica pri istem sodišču; za pisarniško uradnico 9. p. a. pri okrajnem sodišču v Kranjski gori Angela Obrat, uradniška pripravnica pri okrajnem sodišču v Ptuj. Za uradniškega pripravnika 10. p. s. pri apelacijskem sodišču v Ljubljani Josip Znuet, zvaniknik 3. p. s. pri okrajnem sodišču v Kamniku. Pri okrajnem sodišču v Ljubljani Ivan Furlan, zvaniknik 3. p. a. — Premeščen so: k okrajnemu sodišču v Maribor Ferdinand Šešek, dosedaj v Radgoni; k okrajnemu sodišču v Maribor Ivan Uršič, dosedaj pri okrajnem sodišču v Marenbergu; Zoran Rajšp h okrajnemu sodišču v Kočevju; k apelacijskemu sodišču v Ljubljani Slavko Vrtičnik, dosedaj pri okrajnem sodišču v Ljubljani.

Belgrad, 7. maja. m. S kraljevim ukazom je upokojen dr. Stevo Divjak, šef oddelka državne bolnišnice za duševne bolezni na Studencu, v 3. sk. 1. stopnje.

Belgrad, 7. maja. m. Premeščena sta: za svetnika higienskega zavoda za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani v 4. skupini dr. Bogoljub Dragaš, dosedanj svetnik šole za sestre pomočnice v Ljubljani; za svetnika higienskega zavoda v Zagrebu dr. Zora III, dosedanj svetnik centralnega higienskega zavoda v Belgradu.

Zagrebska vremenska napoved: Nekoliko stalneje in topleje.

Splitaska vremenska napoved: V Primorju pretežno oblačno, v južnem, v srednjem in severnem delu lahko oblačno z burjo, morje nemirno.

Dubrovaška vremenska napoved: Oblačno, morje mirno.

Dunajska vremenska napoved: Prehodna motitev vladajočega toplega vremena po vdoru zapadnega vremena. Čez dan hladneje.

Delničarji Gostilničarske pivovarne, d. d., Laško, se naprošajo radi enotnega nastopa, da sporoče svoje naslove z navedbo števila podpisanih delnic pod zn. »Pivovarna leta 1930« na upravo »Slovenca«, Ljubljana.

Drobne vesti

Budimpešta, 7. maja. Madjarski ministrski predsednik Gömbös se bo podal tekom tega meseca v Berlin.

Dunaj, 7. maja. b. Univerzitetni profesor dr. Tandler, ki je bil lani v Sanghaj na univerzi, je sedaj zopet odpotoval preko Italije na Kitajsko. Kakor znano, so ga avstrijske oblasti zaprle kot socialnega demokrata.

Dunajsko novo mesto, 7. maja. c. Včeraj je bil tukaj odkrit na zelo svečan način spomenik pok. cesarju Francu Jožefu I.

Stuttgart, 7. maja. V Winterbachu se je podrla šola in je zasula učitelja in otroke. Doslej so našli 5 otrok mrtvih, več jih je težko, še več pa lahko ranjenih. Šola se je podrla zato, ker so v bližini kopali kanale, vsi d česar so se udria tla.

Neumünster (Nemčija), 7. maja. Tukaj se je pojavil svojevrsten zločinec. Nekdo se je namreč spravil na mlade konje na paši. Zločinec jih je dozdaj zaklal že šest. Kmetje so seveda zelo razburjeni.

London, 7. maja. AA. Zadnje dni so divjali na angleških otokih hudi viharji. Ponekod je vihar divjal s hitrostjo 87 milj na uro. Ribiški parniki so na mnogih krajih zašli v hudo stisko.

Stavka v največji mariborski tovarni

Maribor, 7. maja. V tkalski tovarni Doctor & dr., ki zaposluje okoli 1000 delavcev in delavk, je nepričakovano nastopilo mednarodno gibanje. Že v nedeljo dopoldne so imeli tkalci tozadevno zborovanje v Delavski zbornici, na katerem so zahtevali zvišanje prejemkov in zagrozili s stavko. Grožnjo so izpolnili in danes popoldne pričeli stavkati. O stavki je bil obveščen vodja policijskega komisarijata dr. Hacin, ki je prevzel posredovanje.

Celje

☞ Koncert, ki ga je priredil pevski odsek prostovoljne gasilske čete iz Soštanja v soboto 5. maja v Narodnem domu, je bil zopet enkrat »dobro obiskan« — merilo za celjsko koncertno občinstvo. Ob 8 napovedani koncert se je pričel po 9. poslušalcev v dvorani 50. Moški zbor, ki šteje 23 pevcev, je zapel pod vodstvom gosp. V. Satterja 17 lažjih pesmic. Dasi pojo že štiri leta, zbor še danes ni upet. Pevovodja premalo pazi na intonacijo, ki se je večkrat zamajala. Agogika slaba. Dinamike v frazah ne poznajo razen v fp. Težave jim delajo modulacijski prehodi. Tudi vokalizacija ni najboljša. Vse te napake pa se dajo z vztrajnim vežbanjem odpraviti. Seveda jih mora pevovodja na to opozoriti. Zbor ima zlasti v basih dober material. Tenorji so šibkejši in jim višine delajo preglativce. Upamo, da bomo čuli zbor na prihodnjem koncertu bolj pripravljen. — M. M.

☞ Občni zbor Društva absolventov trg. šol. V nedeljo dopoldne je bil v hotelu Evropa ob lepi udeležbi članstva redni letni občni zbor Društva absolventov trgovskih šol. Podana so bila običajna poročila in poročilo ljubljanskega delegata g. Kozamerika. Najbolj delavna je bila v pretekli poslovalni dobi kulturno-znanstvena sekcija, ki je priredila več znanstvenih predavanj in organizirala razne tečaje. Blagajniško stanje je povoljno kljub nerednemu plačevanju članarine. Pri slučajnostih je občni zbor vzel na znanje sklep odbora, da je društvo izstopilo iz Zveze kulturnih društev v Ljubljani.

Ptuj

Visoko narasla Drava je napravila veliko škodo na napravah broda pri Sv. Marku. Porušila je drogeve, ki vežejo verigo čez Dravo, in odnesla vse mostovje ob obrežju. Kakor nam zatrjujejo, znaša škoda okrog 60.000 Din.

22 m dolg smrekov hloh je priplaval po visoko narasli Dravi in običaj od dravskem lesenem mostu v Ptuj. V sled velikanskega pritiska deroča reke so bile tri johe v nevarnosti in se je ves most tresel. Videč nevarnost, ki preti mostu, je cestni nadzornik Smrekar takoj odredil odstranitev hloda. Po trudopolnem delu se je posrečilo hloh odstraniti in tako obvarovati most eventualne katastrofe.

Iz banovinske službe. Ekonomski uradnik javne bolnišnice v Ptuj Ivan Ile je premeščen v bolnišnico v Celje. Na njegovo mesto pride ekonomski uradnik celjske javne bolnišnice Josip Strašek.

40letnica KSK Jednote

Mati katoliških Slovencev v Ameriki

Ameriški katoliški Slovenci obhajajo letos jako lep in pomemben jubilej: 40 letnica obstoja in delovanja KSK Jednote. Ravno na veliko noč je preteklo 40 let, odkar je bila ustanovljena KSK Jednota. Prav je, da se ob tej priliki katoliški Slovenci v domovini spomnimo svojih rojakov onkraj velikega morja in jim iskreno čestitamo k temu lepemu jubileju. Kajti jubilej KSK Jednote je tako važen dogodek v življenju vernih katoliških Slovencev v Ameriki, da je naša nacionalna dolžnost, da se ga spomnimo.

KSK Jednota je bila sicer ustanovljena kot podporna Jednota, vendar je prav ona skozi desetletja držala in še drži pokonci slovenstvo in katoliško versko življenje med svojimi člani.

Prav lepo je Jednotni namen označil sedanjim njen duhovni vodja Rev. John Plevnik v svojem cerkvenem govoru na veliki jubilejni slavnosti v Collinwoodu, Ohio.

»Glavni namen pionirjev KSK Jednote je bil, ohraniti najdražji zaklad, sv. vero, med našim ljudstvom, torej gojiti in razširati ljubezen do Boga, zaeno pa tudi ljubezen do bližnjega, kar KSK Jednota vrši neprestano že 40 let. Poleg tega je Jednota pripomogla, da se je ohranil slovenski jezik, ker so njeni člani gradili slovenske farne šole za vzgojo mladine.«

Isto poudarja tudi dopisnik v jubilejni številki »Glasila KSK Jednote«.

»Kolikim je v štiridesetih letih ohranila sveto vero in jih privedla s pota zmot v naročje sv. katoliške Cerkve, ve le Bog. Brezmejne zasluge ima za lepo urejene slovenske župnije in naše versko življenje širom nove domovine. Kje bi bili danes katoliški Slovenci brez KSK Jednote!«

To so neprecenljive vrednote, ki jih tudi milijoni dolarjev, ki jih je že razdelila med svoje člane, ne morejo odtehtati.

So še druge slovenske podpore Jednote; toda če se v družini, ki so včlanjena v te Jednote, blati krščanstvo, katoliška Cerkva in njeni duhovniki, če širijo te Jednote brezverske časopise, kateri dober in veren Slovenec bo vesel takih Jednot?

Radujemo se pa, da KSK Jednota, ki je vse-skozi zgrajena na verskih in pravih krščanskih socialnih načelih, obhaja že 40 letnico svojega delovanja. In hvala Bogu, KSK Jednota je danes po svojem premoženju in po številu svojih članov ena najmočnejših slovenskih Jednot, ki ima velik vpliv med ameriški Slovenci.

Dne 1. marca 1934 je štela 34.608 članov in vrednost njenega imetja je znašala 3.259.527 dolarjev.

Dejal sem sicer preje, da milijoni dolarjev ne odtehtajo zasluge, ki si jih je pridobila za slovenstvo in versko življenje ameriških Slovencev, vendar je tudi kot podporna Jednota izvršila ogromno delo.

Vsota izplačanih posmrtnin in bolezenskih podpor je znašala od ustanovitve do 1. marca 1934 5.174.018 dolarjev ali preračunano na današnjo vrednost dolarja 258.700.900 dinarjev. To je naravnost veličanska vsota. In ves ta denar je prejel in spravil skupaj slovenski delavec s svojimi žulji!

Po pravici imenuje prej omenjeni dopisnik »Glasila« Jednoto blago mater katoliških Slovencev v Ameriki.

»Tisočim vdovam in sirotam je že otirala solze in lajšala bridko izgubo njih ljubih in dragih s svojo pomočjo, tisočim je že pomagala v boleznih in bednem stanju.«

»Vse to je v resnici apostolsko delo, katero je Kristus učil in priporočal,« je lepo dejal Rev. Plevnik v svojem cerkvenem govoru.

Naj sledi še nekaj besed o ustanovitvi KSK Jednote.

Ze leta 1892 je Rev. Frančišek Šušteršič, znani naš rojak z Viča pri Ljubljani, v »Amerikanskem Slovence«, ki je prav tisto leto začel izhajati, priobčil oklice za ustanovitev slovenske podpore organizacije, ali kakor so jo takrat imenovali, »Jednote«. Nekako leto za tem oglasom je Rev. Šavs, sedanjí dekan v Shakopee, Minn., tedaj bogoslovac, pozval s člankom »Svoji k svojim« Slovence, naj ustanove lastno Jednoto. Toda radi neugodnih delavskih razmer je prišlo do ustanovitve Jednote šele leta 1894 in sicer na belo nedeljo 1. aprila. To nedeljo so se zbrali delegati osemih slovenskih društev v Jolietu pri g. župniku Rev. Šušteršiču, ki je bil duša vsega dela in res pravi Jednotin ustanovitelj. Ko je šlo za ime Jednote, sta bila dana na glasovanje dva predloga: eden, naj se imenuje Jugoslovanska katoliška Jednota, drugi: Kranjsko-slovenska katoliška Jednota, okrajšano KSKJ. Z večino glasov je bil sprejet drugi predlog in to ime je ohranila Jednota še do danes.

Med soustanovitelji je bil tudi znani misijonar msgr. Josip Buh, ki je Jednoti izkazal veliko do-brega.

Za nadaljni lepi razvoj Jednote ima velike za-

sluge »Amerikanski Slovence«, ki je imel za Jednoto vedno odprte svoje časopisne predale, imel zanj vedno dobro besedo, vedno ji izkazoval svojo posebno naklonjenost.

Največ seveda se pa ima Jednota zahvaliti za svoj lepi napredek marljivim in nesebičnim uradnikom posameznih v Jednoti včlanjenih društev, ki tudi v najtežjih časih gospodarske depresije niso odpovedali, temveč so vključno silno hudim razmeram požrtvovalno vršili svoje delo v prosep Jednote in v korist njenim članom.

Sreča za Jednoto je tudi to, da je imela za svoje vrhovne uradnike in uradnice skoro vedno prav izvrstne moše in žene. Tu moramo omeniti zlasti njenega sedanega glavnega tajnika g. Josipa Zalarja, ki je lansko leto obhajal že 25 letnico svoje težke in odgovorne službe. Ko je prišel v Ameriko, je začel kot navaden rudar v premogokopu. Toda radi njegovih odličnih zmožnosti so ga kmalu izvolili za glavnega Jednotinega tajnika. Izvolili so dobro, kajti bolj vestnega in sposobnega glavnega tajnika bi bili težko dobili.

Jako važno službo vrši v Jednoti njen vrhovni duhovni vodja, ki je sedaj znani voditelj ameriških Slovencev Rev. John Plevnik, župnik v Jolietu, Ill., kjer ima Jednota tudi svoj sedež.

Duhovni vodja mora paziti, da Jednotini člani prejmejo vsako leto za veliko noč sv. zakramente in zahteva od vsakega posameznega društva tozadevna poročila. Rev. Plevnik je že sam šel parkrat med Slovence v Kanado na misijonsko pot, da jih je s cerkvenimi govori pripravil na sv. zakramente in jim dal priložnost, da v domačem jeziku opravijo svoje verske dolžnosti. Duhovni vodja mora dalje skrbeti, da člani sklepajo sv. zakon po cerkvenih določilih in napravi primerne ukrepe, ako se kdo proti temu pregreši. On je, ki gleda, da ostane v Jednoti pravi verski duh in z njim navadno tudi slovenska nacionalna zavest.

Jednoti ob njeni 40 letnici iskreno čestitamo in ji želimo še nadaljnega napredka na poti, po kateri je hodila do sedaj. Naj lepo procvita v čast slovenskemu narodu v Ameriki, v korist sv. Cerkve in v duhovno in gmotno podporo svojim članom!

Kopitarjeve mame ni več

Lokovica pri Šoštanju, 5. maja.

Lokovica sveti Joža pri roži. Kopitarjev dom — kdo ne ve, kje je? — je zavil v pomladno krasoto. A nje ni. Vrtnarica, mati, gospodinja na Kopitarjevem domu je odšla. V soboto so zagreblili njen grob. Lokovici in celi smihelski fari je odmrli živ zgljed delavnosti in živega ter daritvenega krščanskega življenja.

Čeprav je bila gospa Kopitarjeva vsa žrtvovana delu in trpljenju, tako da je visoko pogrnala pšenica in da se je cedila trava od soka, kakor govori pesnik, ni omalovala katoliškega pokreta. V skladu s tem je življenje, v katerega je vrgla svojo družino. Njeni hčerki-edinki sta bili vedno med najpožrtvovalnejši članicami katoliških organizacij in sta še. Skromnost je bila lepota njenega značaja. Skoro nikjer je ni bilo videti, povsod pa se je čutila moč njene vernosti. — Blag ji spomin!

Roparski umor pri Vrhnikih

Kakor je »Ponedeljski Slovence« že obširno poročal, so v nedeljo jutraj v Sinji gorici pri Vrhnikih našli umorjenega posestnika Jakoba Gahtarja. Mož je bil dvodeleten ter je kar sam stanoval v svoji hiši (glej sliko). Morila so kmalu prišli. Gahtarja je umoril 21 let stari Rudolf Mesec, doma iz Zaplane nad Vrhniko. Učil se je kolaretva. Fant je v soboto zvečer prišel h Gahtarju v vas. Starček mu je celo dal kruha. Nato pa je Mesec starčka s kladivom pobil, vzel njegovo kolo in se ob 11 ponoči odpeljal na Vrhniko, kjer je v neki gostilni kolo prodajal. To ga je izdalo.

6. »V mojih razmerah,« tožiš, »ne more biti nihče vesel!« Poglejva, če res ne! Kakšen namen pa ima Bog pri vseh razmerah, ki jih dopušča nad nami? Naše posvečenje! Ali je mar Bogu nemogoče doseči s teboj ta namen tudi v tvojih razmerah? »Pri Bogu ni nič nemogoče.« (Lk 1, 37.) Mariji je zagotovil po angelu, da postane mati tako, da ostane devica. V zaupanju na božjo previdnost je Marija rekla: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.« (Lk 1, 38.) To je sijajna beseda! Odgovor priča, kakšen mir in red je bil v Marijini duši. »Glej, dekla sem:« ne samo v misli in besedi, ampak tudi v resnici in dejanju. »Prosim te, Marijo, da Vam bo odleglo,« je rekla sestra prednica Mali Tereziji v boleznih. »Ne!« je bil odgovor: »Pustimo, naj tam gori vodijo in vladajo, kakor jim drago.« (17. avg. 1897.) Francoski škof Gay premišljuje v svoji knjigi »Zakladi vere in ljubezni« Marijino popolno vdanost: »Glej, dekla sem... Govori, moj Mojster; tvoja ponižna dekla poslušaj. Poslej bodo moje oči gledale samo na Tvojo roko, čakajoč znamenja, ki ga mi daš. Poslej bo moje uho poslušalo le šepet Tvojih ustnic; en rahel diš in poziv mi zadošča. Vstala bom in hitela vesela in ponosna, da sem v Tvoji službi. Daleč bodi od mene sleherna samovoljna namera. Češ, samo dotlej sem pokorna, le za to sem dekla. Brezmejna je Tvoja oblast nad mano, brezmejna bodi tudi moja pokorščina pred menoj; potem bi ti ja sama prepuščala in bi Te kleče prosila: »Glej, dekla sem, zgodi se mi po Tvoji besedi!« Ali ni to sijajno vesela beseda? Izreci jo tudi v svojih razmerah!

— Pri slabosti je naravna »Franz Joselova« voda prijetno učinkujoče domače »zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesno aadiogo, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

Zivljenski načini današnje dobe zahtevajo posebno racionalno nego zob.

ODOLOL

zaustavlja razpadanje zobovja. Negujte zobe vedno z ODOLOM, kajti to je najboljša nega ust in zobovja, ki si jo je sploh mogoče misliti.

Spor radi velenjske elektrike

Podgorje, 5. maja.

Ko so pred tremi leti speljali iz Domžal čez Komendo in še dalje daljnovid v velenjsko elektriko, se je tudi mala občina Podgorje pri Kamniku odločila, da napelje v vas elektriko. Vaščani, ki so se prijavili kot odjemalci toka, so najeli posojilo 85.000 Din za transformator in daljnovid in so se obvezali, da bodo poleg toka plačevali še mesečne prispevke za amortizacijo tega posojila. Prvotno je bilo določeno, da bo prispevek odmerjen po višini porabljenega toka: Pokazalo pa se je, da na ta način ne bodo krite niti obresti, ker so nekateri porabili zelo malo toka: da bi se izognili plačevanju amortizacije, so rajši svetili s petrolejkami. Nato so se domenili, da bodo plačevali po 3 Din mesečno od žarnice. Ker pa tudi ta razdelitev plačevanja ni bila pravična, so se odjemalci toka na skupnem sestanku hoteli porazgovoriti, da bi določili najprimernejši ključ, po katerem bi se odplačal dolg Din 85.000. Odboru, ki na zunaj zastopa odjemalce toka, sta bila predlagana dva načina rešitve tega vprašanja, predlog pa je podpisalo več kakor polovico upravičencev. Stvar je šla predvsem za tem, da bi se odplačevanje uredilo po davčni moči in premoženju in sicer tako, da bi se določil znesek, ki odpade na vsakega posameznega odjemalca od celokupne vsote 85.000 Din. Nekateri so namreč pripravljeni takoj plačati svoj delež, da se izognejo plačevanju 8 odstotnih obresti, drugi pa bi po svoji moči odplačevali dolg s primernimi mesečnimi zneski.

Odbor je te predloge odklonil in vztraja pri dosedanjem plačevanju prispevkov, to je 3 Din mesečno od žarnice. Zaradi tega je zdaj nastal hud spor, ker nekateri vaščani na vsak način hočejo plačati svoj dolg in zahtevajo, da se jim prispevek sporazumno določi. V današnji krizi je to gotovo redek pojav in mnogi bodo rekli: O srečna občina, kjer se občani pulijo za to, da bi plačali svoje dolge, pa jih nočejo uslišati!

Spor je dobil zdaj še resnejšo obliko, ko so trije voditelji te akcije odklonili plačevanje prispevkov po številu žarnic in zahtevajo boljši način odplačevanja, da bi se hitreje znebili dolga. Ker že dva meseca niso plačali prispevka po 3 Din od žarnice, se jim je odvzel električni tok, čeprav so v redu plačali račun za porabljeni tok. Med vaščani v Podgorju pa tudi v Kamniku je ta spor vzbudil veliko zanimanje in vsi so radovedno, kako se bo končal. Ker je električni tok danes življenjska potreščina, bodo vsi trije posestniki, katerim je bil odvzel tok, predložili to sporno zadevo v rešitev sodišču.

Zlati jubilej »Slavca«

Najstarejše ljubljansko pevsko društvo »Slavce« praznuje v dnevih med 19. in 21. majem t. l. petdesetletnico svojega dela na pevsko-kulturnem polju. To svojo proslavo je sklenil »Slavce« proslaviti kar najsvetleje. Pokroviteljstvo za to slavnost je prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander, v častnem predsedstvu pa so poleg jugoslovanskih ministrov in drugih dostojanstvenikov tudi zastopniki Poljske, Češkoslovaške in Bolgarske poslaniki: dr. Schwarzwburg-Günther, dr. P. Wellner in dr. Kioseivanov. Minister prometa je dovolil za to proslavo 75% popust na vseh drž. železnica in parobrodih za vse udeležence. Tudi vlade Poljske, Češkoslovaške in Bolgarije so dovolile udeležencem znatne popuste po svojih železnica.

Na povabilo »Slavca« se je iz Plovdiva javilo najstarejše bolgarsko pevsko društvo, ki je obenem pevski prvak v Bolgariji, »Rodnata pesen«, da se udeleži »Slavčeve« proslave. »Rodnata pesen«, ki šteje nad sedemdeset pevcev, bo s svojim zborom nastopilo v nedeljo, 20. maja ob 11 dopoldne na slavnostnem koncertu v »Unionu«. Dosedaj prijavljenih Bolgarov je že nad eto. Javilo se je tudi že nekaj Čehov. Češkoslovaško društvo glasbenih profesorjev in učiteljev bo zastopal kot delegat prof. Emil Hula iz Prage. Med ostalimi prijavitelci je deputacija »Jugosl. Pjevačkog Saveza« in mnogih srbskih pevskih društev. Svojo udeležbo so prijavili tudi belgrajski Slovenci, slovensko društvo v Kragujevcu in dr. Slovenska pevška društva se pripravljalnemu odboru javljajo naravnost v velikanekem številu.

Legitimacije za četrtinsko vožnjo se dobijo pri vseh ekspoziturah »Putnika« in direktno pri »Slavcu« v Ljubljani.

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob pol 9:

LASKA Z RIO GRANDE

Znižane cene.

Sezona v Rogaški Slatini se je pričela

6. maja 1934.

Vsako leto se sezona v Rogaški Slatini pričena s primerno prošno daritvijo v zdraviliški kapeli Sv. Ane. Letos se je ta prošnja slovesnost srečala s prošno nedeljo, ki je peta po veliki noči. »Ves svet stoji na prošnjah,« pravi slovensko ljudstvo; in kdo bi smel reči, da zdraviliški prav v dobi splošne krize ni treba takega prošnjega praznika in božjega blagoslova? Kaj drugega more prositi in želiti zdravilišče, kakor da bi se v vseh ozirih izkazala gostoljubnost gospodarstva in zadovoljnost gostova, kar naj bi spričal obilen in uspešen obisk zdravilišča, ki je za sprejem gostov storilo vse, kar je moglo. Blagor in ugled Rogaške Slatine ni samo krajevne, marveč tudi splošne nega pomena za domovino in državo. Tukaj gre za našo veliko stvar. Živela sezona v Rogaški Slatini z nezmanjšanim slovesom in obsegom!

Majevi motivi

4.

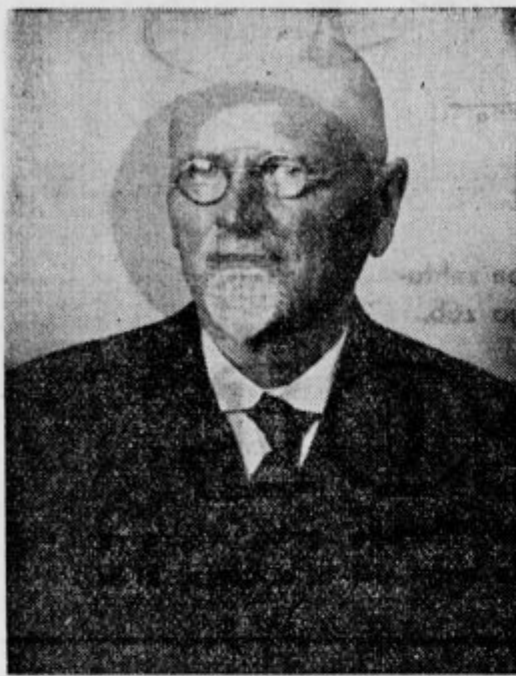
Kdor ni s svojim predmetom združen tudi z veseljem in ne samo s hladnim pričepitjem ali celo samo s preračunano častihlepnostjo in dobičkahželjnostjo, ta nas zanj in zase ne bo vnel in pridobil. Poznamo tiste murle, z veliko temeljitostjo sestavljene govore, ali komaj jih pričenom brati ali poslušati, že čuti srce vso njih narejenost. Kar je veselo, je tudi naravno in kar je naravno, je tudi veselo. Ni slučaj, da so prav tisti, ki so v milosti in kreposti, tudi v naravnih, neprisliljeni sončni veselosti. Kdo še ni slišal sončne pesmi Asiškega ubočca? Odsev sinjih gora in odmev bistrih voda preveva tudi Marijino sončno pesem: »Magnificat«. V gorah, v obliče jasnega neba, je Devica zapela veselo pesem: »Moja duša poveljuje Gospodu in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju.« (Lk 1 47.) Koliko milobe in topline in tolažbe je razlite v tem slavospevu. Tako more peti le srce, ki je z veseljem pri svojem predmetu. Ljudska duša je prav umela in tolačila Marijino veselje, zato je najnežnejšim cveticam v naravi dala njeno ime: »Marijini laseci,« »Marijini plaščki,« »Marijine solzice« (seveda so to solze veselja). Ali ni vsa lepa narava lep spomin in izraz Marijine vesele duše? Kdor ni vajen prodirati v skrivnost narave, tudi ne bo znal prav pogledati v skrivnost Marijinega življenja. Vse dogme o Mariji so na skrivnostno način upodobljene v božji naravi. V božji naravi najde duh, srce in volja tisočkrat več milega o Mariji ko v mnogih s trudom zgrajenih knjigah. Sveti Bonaventura — pripoveduje legenda — je spoznal, da je samostanski vrtnar bolj ljubil Marijo, katere odsev je vsak dan gledal v belih cvetovih, ko pa učeni Bonaventura, ki je Marijino sled iskal po knjigah.

Veliko je knjig, ki čitateljem ubijajo veselje. Le vesela knjiga je v resnici »leposlovna«, je v resnici »lepa knjiga«. Marijino življenje je lepa in vesela knjiga. »O Marija, moje želje, kadar spominim se na Tè: mine žalost: in veselje pride v tožno mi srce.« (Narodna pesem.) Kakor bi posijalo sonce v sobo, tako toplo je duši, kadar sliši evan-gelij o angelskem oznanjenju: »... pa je bil angel Gabriel poslan od Boga v Galilejsko mesto, ki se imenuje Nazaret, k devici, zaročeni muži, ki mu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in devici je bilo ime Marija.« (Lk 1, 26—28.) Nazaret, ob Kristusovem času malo mesto, je zaradi svoje izredno lepe lege dobilo to ime, kar pomeni: cvetlica. V tem tihem, malo poznanim kraju, je živela poslednja potomka Davidova: Skrivnostna roža: Marija. Lega kraja vpliva na značaj prebivalcev; sončni kraji — sončni značaji. Marija ni zapirala oči pred lepoto svojega rodnega mesta in njegove okolice. Vsak pogled in korak ji je razodeval nova čuda. »Gospod, naš Bog, kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji.« (Psalm 8, 1.) Vsa ustvarjena lepota je žarek neustvarjene večne Lepote. Vsa smotrna umerjenost v naravi je le kraljica veličastne popolnosti v Bogu. »Kako velika so tvoja dela, o Gospod, vse si z modrostjo naredil; zemlja je polna tvojih dobrot.« (Psalm. 103, 28.) Kdo je kdaj premišljeval vse to in ni bil oveseljen v svojem duhu? »Marija pa je vse te besede hranila in jih premišljevala v svojem srcu.« (Lk 2, 19.) Le pristen planinec je mogel zapisati pomembne besede: »Otročiči (na) so bili tudi stari 50 let in več), ljubite se med seboj, kakor ljubite naše planine; različno se lahko kaže ljubav, nikdar pa naj se ne prevrže v nasprotstvo proti soljubečemu. Ne oskrnjujte čistega pogleda, ki je zamaknjen v naše planine, z mrkim očesom, obrnjenim v dozdnevno protivnega sogledavca.« (Epilog ob 40 letnici SPD.)

Jubilej slovečega rojaka

Po svojih družabnih stikih ne samo v svoji ožji domačiji marveč daleč čez njene meje v vsem genealoškem svetu sloveči Ludovik Šivic (Schiviz von Schivizhoffen), okr.

komisar v pok. v Ljubljani, praznuje danes dne 8. maja t. l., krepak na duhu in telesu, svoj 75. letni rojstni dan. Jubilar, markantna in pomembna osebnost, je bil rojen v Zagrebu 8. maja l. 1859 Josipu pl. Šivic-u, takratnemu namestniškemu svetniku pod banom Jelčićem, in Barbari, rojeni pl. Herivolč. Njegov oče je izhajal iz starokranjske roduvine, ki je imela na Vipavskem posestvine Živčevdvor na Gocah in Lepidvor v Podberjah. Mati pa je bila iz zgodovinsko znamenitega hercegovaškega velikaškega rodu Hervoje-Hervatinič-Vukšić. Po prevratu l. 1863 se je Ludovikov oče vrnil na Kranjsko. Tu mu je bilo poverjeno vodstvo več okrajnih glavarstev in nazadnje onih ljubljanske okolice. Ludovik Šivic je obiskoval ljudsko šolo v Kamniku, potem vadnico (Musterhauptschule) v Ljubljani, kjer mu je bil učitelj znani Ivanetič. Gimnazijske študije je dovršil v Ljubljani, v Gorici in na Dunaju in sicer tukaj kot interni gojenec Terezijanišča. Pravo je dovršil na univerzi v Graecu in je vstopil v politično-upravno službo v Ljubljani. Radi boleznih dudu na obeh je kot okrajni komisar kmalu stopil v pokoj. Izza tega časa se je g. Šivic posvetil študiju genealogije, za katero se je zanimal že od otroških let, in pa raziskovanju rodovinske zgodovine. V tej mu v domači deželi ni bil nikdo kos. Njegova obsežna genealoška dela: »Der Adel in den Matriken der Grafschaft Görz und Gradiska 1904.« »Der Adel in den Matriken des Herzogtums Krain — 1905« und »Der Adel in den Matriken der Stadt Graz — 1910« so znana v vsem genealogičnem svetu in so tudi antikvarično popolnoma razprodana. Šivic je tudi obdelal cerkvene matrice vseh veroizpovedi v Egiptu s pomočjo takratnega slovenskega duhovnika p. Benigna Snoj-a. Šivic pa tega dela ni objavil, ker mu ga je na povratku v domovino odkupil angleški lord, ki je imel na tem interes. Ob priliki tega dela je prišel Šivic tudi v Assuan, kjer je bil 4 dni gost Slatin paše. Na Sivicu se obračajo strokovnjaki in interesi iz daljnih dežel, če nastanejo kakšne genealogične dvomi. Tako je razumljivo, da je jubilar znana osebnost; zlasti na Dolenjskem, kjer je največ služboval in živel, pozna Šivic vse kraje in ljudi, a mi njega. Radi svojega presenetljivega spomina in poznavanja oseb, zlasti v ožji domovini je raziskovalec preteklosti raznih rodov živ vir. Marsikak članek iz zgodovine rodov, ki ga je priobčil »Slovenec« v zadnjih letih, je izšel izpod peresa g. Šivica. Odlikuje se pa posebno po svojem poznavanju ljudi in sveta, po svetski uglednosti, po koncilijantnosti in pri tem po veliki skromnosti. Šivic je udovec po Lidiji, rojeni pl. Haas-Bilgan. Njegov edini otrok, hčerka Doroteja je tudi že umrla.

Zelimo našemu uglednemu rojaku g. Šivicu še mnogo let zdravja in uspešnega delovanja!

Kaj nam g. Šivic sam pripoveduje

Ker sem študiral v več mestih, sem imel nenavadno veliko sošolcev, tovarišev in drugih mladostnih prijateljev. Vseh se dobro spominjam; seveda večina že ni več med živimi. Med znamenitimi naj namenim: prošta Kalana, brata dr. Valentina in človekoljuba Antona Krisperja, iz Gorice pesnika Krilana, slavista Streklja, umrlega podpredsednika stola sedmorice Okretič, iz Terezijanišča. min. predsednika Bienert-Schmerlinga, škofa grofa Majlatha, športnika Henrika Baetazzija, poznejšega španjskega kralja Alfonza XII. V Graecu sem se prijateljil z Elemerjem pl. Lónyay-em, poznejšim grofom in knezom in drugim močnim cesarjevičevim udov nadvojvodinje Stefanije. Spominjam se rad tudi posebnega doživljanja v Graecu. Tam sem imel izredno čast spoznati se s poznajočo bl. Marijo Terezijo grofice Lédochowske. Ob poroki cesarjeviča Rudolfa pri graškem cesarskem namestniku se je namreč udeležila tudi grofovska rodovina Lédochowska. Pozneje za blaženo spoznana kontesa Marija Terezija Lédochowska je plesala z menoj kotilijon; pri supeju pa sem sedel poleg nje.

Mojl starši so zelo skrbeli za mojo dobro vzgojo. Imel sem zato celo vrsto znamenitih domačih učiteljev. Ko sem bil na vadnici, me je doma poučeval poznejši veliki admiral Haus, na gimnaziji poznejši ravnatelj Josip Hubad, profesorja Jenko (pozneje v Gorici) in Raiko Perušek.

Ljubljanske vesti:

Tržne lope dobimo

Ljubljana, 7. maja.

Razmere na ljubljanskem trgu so postale že neznosne. Velika množina prodajalcev in potreba rastočega mesta ustvarjajo čimdalje težji položaj, tako da je kljub vsem odredbam v strogem nadzorstvu zelo težko vzdrževati red in higijeno na trgu. Mesarji in branjeve pa vedno bolj odločno zahtevajo, da jim mestna občina zgradi primerne tržnice.

Mestni gradbeni urad sedaj izdeluje načrte za bodočo ureditev trga. Naprosil je mojstra Plečnika, naj pripravi zamisek za ureditev. Plečnik sam pa je mnenja, da je vprašanje izredno kočljivo. Prvič se je treba ozirati na zgradbo bodočega magistrata, ki je zamisljen na Vodnikovem trgu, drugič pa tudi na razne potrebe. Predvsem je treba skrbeti za udobne pasaže na trgu, tako da bo dostop na trg in izhod popolnoma v redu, dalje

● **Ljubljanskemu meščanstvu.** V dneh 11. in 12. majnika t. l. se vrši v našem mestu II. jugoslovanski protituberkulozni kongres, katerega se udeležijo tudi zelo mnogo tujcev. Mestno načelstvo je naročilo, da se na vseh mestnih poslopih izobesijo v pozdrav dragih nam gostov in pionirjev našega zdravja zastava, Vabim cenj. meščanstvo, da tudi ono sledi in okraši svoje poslopje z našimi trobojnicami. — Mestni načelnik in župan: Dr. Dinko Puc.

● **V ljubljanski bolnišnici** so umrli: Stanislava Pirc, 35 letna samaka delavka, doma iz Kamnika, 26 letna Julijana Vrhovnik, samska delavka iz Mekinj pri Kamniku, 33 letna Marjeta Lavtizar, omožena delavka iz Mekinj pri Kamniku in 35 letna Franja Hribar, samska delavka iz Kamnika. Pogreb vseh štirih bo danes. Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše globoko sožalje!

● **Počitniški dom za rudarsko dečo na Kumu.** Treznostno društvo »Jutranja zarja« bo zgradilo na Kumu, 1219 nad Trbovljami, počitniški dom za bolehnih rudarsko dečo. V prihodnjih dneh bo v Ljubljani pridigoval prof. Lojze Pavlič in zbiral denar za graditev počitniškega doma in popravilo božepotnih cerkev na Kumu. Pridigoval bo v Trnovem na Vnebohod 10. maja ob 6 zjutraj, pri frančiškanih pri večernicah ob pol 4 popoldne. Počitniški dom bo služil tudi v pomladnih in jesenskih mesecih kot dom duhovnih vaj za delavce rudarje in njihove žene. Ljubljanci, darujte za počitniški dom na Kumu!

● **Pregled obrežnih hiš.** Že v soboto je prišel mestni gradbeni urad s pregledom hiš ob tistem delu Ljubljane, ki se bo sedaj reguliral, to je na obeh obrežjih od trimostja do Novega trga. Uradna komisija pregleduje hiše in ugotavlja poškodbe, ki jih te hiše že imajo, tako da pozneje hišni lastniki ne bi mogli stavljati neupravičenih zahtev zaradi poškodb, ki jih regulacija Ljubljane ni povzročila, temveč so bile že od poprej. V obče se mora reči, da so hiše še v dobrem stanju in da niso ogrožene. V slabem stanju je le neka stara hiša, za katero bo poseben ogled. Vse razpokane in važnejše poškodbe, ki jih hiše že imajo, fotografira tudi neki ljubljanski fotografski mojster. Mestna občina se torej proti morebitnim poznejšim odškodninskim zahtevam dobro pripravlja z dokumentiranim materialom. Komisiji ogled bo trajal še nekaj dni.

● **Nadzorovanje prodaje živil.** Prejšnji teden sta vzajemno napravila Higijenski zavod in mestni tržni urad pregled kakovosti živil, ki se v Ljubljani prodajajo. Pregledane so bile številne ljubljanske trgovine z živilji. Pri tem nadzorovanju so bile ugotovljene nekatere nepravilnosti, vendar ne tako obilno kakor v prejšnjih letih. Ugotovitve nadziranja bodo še posebej preiskane. Mnogo se dalje pritožbe proti nekaterim pekarnam, češ, da prodajajo prehitro pečene kruhe, ki je težji in vsebuje več vode, kakor pa počasi pečeni in dobro zapечeni kruhi. Komisija obeh uradov bo te dni pregledala tudi ljubljanske pekarnice ter bo skušala odstraniti nekatere nepravilnosti.

● **Frančiškanska ulica** se tlakuje in bo vsled cestnih del ta teden za vsak vozi promet zaprt, na kar se občinstvo opozarja, zlasti vozniki. Tlakovalna dela bodo do konca tedna gotova.

● **Nove stavbne prijave.** Letošnjim maloštevilnim stavbnim prijavam, o katerih smo že poročali, so se pridružile v zdnjih dnevih še naslednje: posestnik Leopold Varl bo zidal enonadstropno hišo v Drenikovi ulici v Šiški. Hiša bo veljala okoli 200.000 Din. Zupnišče sv. Cirila in Metoda pri sv. Krištofu bo dozidano tako, da bo zgrajeno še eno stanovanje dveh sob za kaplana. — Kiosk s trafikom dobi tudi trg Ajdovščina. Kiosk bo zgradil neki trafikant tik ob poslopju Fivogrove gostilne. Iz tega je razvidno, da je še zelo daleč do uresničitve bodo-

pa tudi na različne interese prodajalcev. Po Plečnikovih navodilih je mestni gradbeni urad dosedaj izdelal več variant o ureditvi trga. Končno veljavno ni prodrla še nobena, ker mora o tem sklepiti občinski svet.

Smernice, ki so za ureditev trga veljavne, pa so v vseh variantah iste. Postavi se namreč cela vrsta lop za stalne prodajalce, tako za mesarje, za stalne branjeve, za jajčarice, prodajalce rib, vrtnarje, sirarje itd. Prosto na trgu bodo po ureditvi prodajali samo še kmetijski prodajalci. Stojnice oziroma tržne lope bodo deloma betonirane, deloma lesene. Ponoči se bodo te lope zapirale. Uredil se bo tudi Pogačarjev trg.

Na mestnem gradbenem uradu upajo, da bodo mogli pričeti z urejanjem trga že letos. Trg v novi obliki bo za tako veliko mesto, kakor je Ljubljana, bolj primeren in bolj sodoben kakor sedanj.

čega mogočnega stanovanjskega bloka na oglu Dunajske in Gosposvetske ceste.

● **Trg pri sv. Jakobu** se lepše razvija, kakor pa je bilo splošno mišljenje ob začetku. Gospodinjje šentjakobskega okraja rado obiskujejo ta trg in še celo Trnovčanke, ki so se sprva ogorčeno puntale proti temu trgu, sedaj že rade prihajajo na ta trg, posebno, ker ni treba plačevati tržnine. Pripete se primeri, da prodajalci, ki bi sicer na Vodnikovem trgu prodajali do opoldne in še ne bi prodali svojega blaga, na tem trgu okoli 10 že razprodajo, kar imajo zaloge s seboj. Nekatere skrbne gospodinjje celo pripovedujejo, da se na sv. Jakoba trgu dobi ta ali ona stvar kar za kronico ceneje kakor na Vodnikovem trgu. Seveda na šent-

Mariborske vesti:

„Mariborska kronika“

Nedavno smo javili, da pripravlja tudi mariborsko mesto po vzoru Ljubljane svojo »kroniko«. Stvar je že teoretično dozorela in se oblikuje tudi že praktično, tako da nam je »Mariborska kronika« zagotovljena že v letošnjem poletju. Zakaj rabi Maribor svojo »kroniko«? Imamo nekaj lokalnih listov, nekateri izvenmariborski dnevnik posvečajo našemu mestu obilo pozornosti v širši rubriki, imamo dvojce znanstvenih revij, nimamo pa lista, ki bi posvečal vso pozornost specialnim komunalnim prilikam mesta, ki bi sistematično zbiral in priobčeval važna statistična gradiva, ki postaja za razvoj gospodarstva, znanosti in politike vedno večjega pomena, ki bi se bavil z mariborskimi gospodarskimi vprašanji, s problemi mariborske pokrajine, osobito z vprašanjem tujkega prometa ter vzporednimi važnimi tujkoprometnimi vprašanji, kakor lovstvom, ribištvom itd. Gradiva torej dovolj, važnega in pestrega ter še nikjer obdelanega. Uredni-

□ **Iz občinske službe.** Novi obrtni referent mariborske mestne občine dr. Senkovič je nastopil včeraj službo ter prevzel vodstvo obrtnega urada od magistratnega ravnatelja Rodoška.

□ **Novice iz železniške delavnice.** Radi nakopičenega dela se je uvel v nekaterih oddelkih osemurni delavnik, nekaj oddelkov dela celo čezurnik. V nekaterih oddelkih, kjer je tudi preveč dela, pa se dela še vedno 7 ur. Delavci teh oddelkov so seveda obutno prikrajšani na zaslužku.

□ **Zanimiv pravni spor.** Pravna zadeva, kakor je v Mariboru še nismo imeli, pa bo tudi drugod redka, zanima mariborske juriste in stavbenike. Gre za južni zid stavbe na Grajskem trgu 1, ki jo je lastnik g. Guštin podr, da bi sezidal na tem prostoru svojo kino-palačo. Pri podiranju pa se je dognalo, da je cel ta blok starih hiš zidan tako, da so bila poslopja prizidana na sosednje, brez lastne vmesne stene. Na sličen način se je v Mariboru v starih časih precej gradilo. Tako se je zgodilo, da sta imeli Guštinova in južno nje stojiča Negerjeva hiša samo eno steno, za katero se sedaj ne ve, ali je Negerjeva ali Guštinova. Vršila se je že na licu mesta posebna gradbena komisija, ki tudi ni mogla ničesar točnega ugotoviti, ker sta imeli obe hiši isto višino, pač pa je konstatirala, da bi bilo steno nevarno podirati radi sosednje stavbe, ki je zgrajena na nekkih starih temeljih. Komisija je na ta način rešila samo tehnično plat, dočim je sedaj spor za steno privatno-pravnega značaja. Za g. Guština je stvar v toliko nerodna, ker ne more pričeti z zidanjem novega poslopja, dokler se vprašanje stene ne uredi.

□ **Nova triribniška flotilja.** Olepševalno društvo v Mariboru je napravilo hvalevreden sklep, ker je omislilo nove čolne na glavnem od Treh ribnikov. Te dni je bil spušen v vodo prvi čoln, ki je zgrajen po vseh pravih ladjarske umetnosti ter se lepo razlikuje od starih škatej, ki so doslej

V vrelih Zdravilni, Kraljevi in Gizela je

prirodna slatina cele Jugoslavije s težkimi minerali. Težki minerali se nahajajo v krvi in so potrebni za njeno normalno delovanje in za zdravje.

jakobskem trgu zaenkrat ni tržnine in ko ta trg izgubi to prednost, potem šele se bo pokazalo, ako more v vsakem oziru res konkurirati Vodnikovemu trgu.

● **Delo v Ljubljani.** Medtem ko so bila letošnja dosedanja dela v Ljubljani samo priprave oziroma poskusi, se je včeraj pričel v Ljubljani reden obrat. Še v soboto je bilo izkopanih in odvoženih 200 vagončkov zemlje iz struge, včeraj pa je bilo odpaljenih že skoraj 350 vagončkov. Lepo vreme, ki je včeraj prevladovalo skoraj ves čas, razen kratke popoldanske nevihte, je delo zelo pospešilo. Od vzpenjače odvažajo 14 voznikov prst na novo Linhartovo cesto, kjer bo služila za podlagu. Čez kakih 10 dni se bo število voznikov in delavcev, ki jih je sedaj 60, še povečalo. Konji, ki odvažajo zemljo, pa precej trpe na raznih klancih, kakor ob zmažkem mostu in drugje, ker so vozovi z zemljo nekoliko preobteženi.

● **Poskušeni samomor.** Včeraj popoldne so v Regalijevem gaju našli ljudje nezvestnega mlajšega moškega, ki se je zastrupil z lizolom. Steklenica je namreč ležala še poleg njega. Reševalni avto je moža prepeljal v bolnišnico. Ni še ugotovljeno, kdo bi bil samomorilni kandidat, domnevajo pa, da gre za nekega S., ki je bil zadnje čase zaposlen pri urejevalnih delih na Gradu.

● **Pumparec, modne hlače, najboljšo kupite pri Preskerju.** Sv. Petra cesta 14.

ka sicer čaka težka naloga, da spravi vanj sistem in ga razporedi za daljšo dobo. »Mariborska kronika« bo imela drugo nalogo, kakor ljubljanska, ki ima predvsem zgodovinski značaj, dočim bo pri mariborski zgodovina tvorila samo eno poglavje. Tehnično se sedaj rešuje vprašanje, kako priključiti mariborsko ljubljanski kroniki. Obe reviji bodeeta namreč izhajali v enotnem izdanju. Če se posreči zamisel iz Ljubljane, da bi se »Ljubljanska kronika« preosnovala v reprezentančno revijo slovenskih mest, potem bo izhajala tudi mariborsko gradivo v novi reviji med drugim gradivom raztreseno. V nasprotnem slučaju bo »Mariborska kronika« posebna priloga ljubljanske. Pogajanja so sedaj v teku, najvažnejše — finančna stran — je zagotovljena in tako je gotovo, da bo zagledala »Mariborska kronika« beli dan s III. številko »Ljubljanske kronike«.

plule po ribniku ter bile včasih naravnost življenjskonevarne. Olepševalno društvo namerava tako postopoma obnoviti celotno svojo triribniško flotiljo.

□ **Lepa gesta.** Šentiljski gospod župnik in duhovni svetnik Evald Vračko je ob svojih 25 letnici naklonil vsem šentiljskim progovnim delavcem, ki jih vodi deseter Maček, lep dar, za kar se mu hvaležni delavci najiskrenejše zahvaljujejo.

□ **Letni uradni čas** se je uvel v včerajšnjim dnem na mestnem načelstvu. Uraduje se od 7.30 do 14.

□ **Olimpijske znake** v lični izdelavi je založil tukajšnji Olimpijski odbor.

□ **Dimnikarsko mesto** za nov dimnikarski okoliš v okraju Maribor desni breg, ki obsega občine Hoče, Fram, Duplex in Sv. Miklavž, je razpisano.

□ **Stranke se vseljujejo.** V poslopje nove carinske pošte na Aleksandrovi cesti so se stanovale III. nadstropja, ki je rezervirano za stanovanja carinikov, že vselili. Skupno je v novi stavbi pet stanovanj, ki so že vsa zasedena s 1. majem.

□ **Profesorska.** Meja je pozorišče neprestanih dogodivščin, zdaj tragičnih, zdaj komičnih. Tragi-komična je bila sledeča, ki se je pripetila znanemu mariborskemu profesorju risanja. Poverili so ga vrli šentiljski, da jim napravi diplomno častnega občanstva za neko zaslužno osebnost. Profesor je iskal motiv za diplomu v St. Ilju ter si ogledoval naselje z bližnjih bregov. Najpripravnější je bil pogled s severovzhoda, kjer se je ustavil ter sedeč na pripravnem kamnu skiciral. Sredi dela ga je zalotila trda grančarska roka. Profesor je namreč čisto pozabil, da je zašel na mejo ter sedel kar na obmejnem kamnu. Posledica: aretacija in dolgotrajno dokazovanje in prepričevanje, preden je g. profesor zopet zagledal beli dan pred grančarsko karaulo...

□ **Usodepoln napad na orožnika.** Pred malim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča se je včeraj odigralo zaključno dejanje tragičnega dogodka na žeganju pri Sv. Martinu pod Vurbergom dne 30. julija 1933. Tega dne sta vršila varnostno službo pri Sv. Martinu dva orožnika, ki ju je ploha pregnala v gostilno, kjer je pravkar izbruhnil prepir. Orožnika sta mirila, pa sta slabo naletela, ker so ju napadli ter orožniku Kralju vzeli puško. Vrnila sta se nazaj v večji družbi. Kralj je zahteval puško od Jožeta Postraka nazaj. Nastalo je prervanje, v katerem sta počila dva strela. Eden je bil smrten ter je zadel Postraka, ki je umrl. Proti Kralju se je vršila preiskava, ki je bila ustavljena, pred sodišče pa so sedaj prišli povzročitelji krvavega dogodka, ki so napadli orožnika. Obsojeni so bili Ivan Bezjak na sedem, Jakob Kajbič na šest, Ambrož Švare na osem, Ivan Postraka na sedem, Jožef Postrak na sedem, Golob Franc na šest in Kajbič Alojz na osem mesecev strogega zapore — pogojno na 3 leta.

□ **Smrtna žetev.** V starosti 86 let je umrla v nedeljo v Einspielerjevi 31 gospa Elizabeta Skribe. Bila je ena najstarejših Mariborčank. — V bolnišnici je umrl v starosti 50 let delavec Jožef Cvirn.

□ **Penezov veliko.** Celokupni denarni promet mariborske glavne carinarnice je znašal v mesecu aprilu Din 5.586.939.30. Od tega odpade na izvoz samo Din 11.298, na uvoz pa Din 5.575.641.30.

□ **Pod avtom.** Neki avtomobilist je povozil na Pesnici 28 letnega delavca Franca Vidoviča in njegovo 28 letno ženo Marijo ter ju znatno poškodoval. Mariborski reševalci so oba prepeljali v bolnišnico.

□ **Likof.** V soboto so praznovali zidarji Delavskega azila likof. Mesto običajne pogostitve so dobili vsi delavci denarne nagrade v obliki enodnevne mezde.

□ **Ponovna licitacija** za dobavo gramoza za državno cesto št. 50 bo v Mariboru na tehničnem razdelku okrajnega načelstva dne 22. maja ob 9 pod že objavljenimi pogoji.

Šolski izleti

Prišel je čas, začeli smo s šolskimi izleti. Ni ga med nami, ki bi mogel zanikati ali zmanjšati velik pomen izletov: otroci se nauče zemljepisja, prirodoslovja, topografije in najrazličnejših drugih stvari praktično in plastično. Utisli, ki jih dobe, jim ostanejo, ker so konkretni, nauk iz knjig in spisov je pa le abstrakten. Tudi razvedrila, ki je večinoma bistveni uspeh vsakega izleta, nudijo mladim dušam skupni izleti več kot katerikoli običajno vsakdanje igrice. Pod pravim nadzorstvom se mladina najlepše navaja na izletih k pravilnemu medsebojnemu obnevanju v življenju: življenje v šolskih prostorih tega ni ne nudi. Koliko pa pridobi mladina v domodnem oziru? Kako se vnamejo mlada srca za našo zemljo, za našo domovino? Vse to moramo priznati in poudariti. Vendar pa moramo tudi to plat vzgoje prilagoditi nujnosti razmer in v današnjih izredno težkih razmerah zelo tehtati, da spravimo v primeren sklad žrtve z dobičkom. Nikakor ne bomo kratili veselja naših mladini, vendar nam ne bo nihče mogel in ne smel zameriti dveh, treh dobrohotnih pripomb.

Živimo v sredi izredne krize, ki je zajela že najširše kroge. Starši imamo s šolanjem otrok že itak izredno velike stroške; saj je zahtevala n. pr. samo slovensčina ponekod s svojimi petimi učnimi knjigami okroglo 250 dinarjev. Kakor bi radi privabili svojim otrokom razvedrila na raznih ekskurzijah in izletih, pa se vendar ne moremo strinjati z nekaterimi učitelji, ki teh naših težkih razmer ne vpoštevajo in vodijo otroke na izlete, ki stanejo 20, 30, 50 da celo blizu 80 in več dinarjev.

Naj se vsi voditelji izletov zavedajo, da je zelo majhen odstotek staršev, ki zmorejo te stroške, in če vendar trjujejo, ker jih srce boli, da bi njihov otrok bil izključen od izleta in bi tako živo občutil revščino, v kateri smo, storé to v resnici v škodo nujnih družinskih potreb. Smo tudi v velikem utemeljenem dvomu, je li uspeh takih izletov v primeren sorazmerju z žrtvami. Morje! Kdo ga ne bi rad videl! No, če je že tako lepo, prav in potrebno, naj bi ga pokazali mladini v najbližjem kraju, saj je prav isto ob Sušaku kot pri Splitu. Podrobne koristi zemljepisne, zgodovinske, gospodarske in druge pa mladina nima od takih izletov tolike, ker teh stvari še ne zna tako prepoznati kakor pozneje, ko dozorí, zato ni uspeh primeren žrtvam. Danes se ženemo le za raznimi rekordi. In tudi izleti spadajo sem: razredi tekmujejo, kateri bodo šli dalje. Daleč je Celje, Maribor, Belokrajina, Peričnik, Zagreb; Rab, Split i. dr. je pa že res rekord. In teh stvari je že toliko, da tvorijo za nas starše v sedanjih razmerah, to poudarjamo, neizmerno finančno obremenitev. — Inajo pa zelo slabo stran tudi izleti za one revčke, ki jim starši na noben način, tudi z zadolžitvijo ne morejo tega dovoliti. To boli i otroka i nas starše.

Zato lepo prosimo, naj šolska oblast priporoči z ozirom na sedanje težke gmočne razmere, primerne izlete, učiteljski zbori pa naj se tudi iz lastne iniciative ozirajo na te razmere. Princip bodi: izlet mora biti mogoč vsem učencem s stroški, ki jih tudi šibki in najšibkejši zmorejo brez škode za družino.

Ljubljanski Tivoli namenjen otroku

Ljubljana, 7. maja.

Naše mesto je mesto vrtov in zelenja. Izvzemimo samo nastroje mestno središče in že naletimo povsod na lične vrtove. Celo delavske hiše na robu mesta in v predmestjih so skoro vse obdane z vrtovi. Zelenja in solca torej ljubljani ne manjka. Ljubljana pa je še vedno dovolj bogata drugega solca in sveže mladosti, ki kliče iz radosti in smeha otrok. Tukaj je še vedno zelo mnogo mladine in, upajmo, da je bo vedno dovolj in da naše mesto ne bo stopilo v vrsto onih zahodno-evropskih mest, ki žive in se združujejo na sedanji višini samo še zaradi dotoka z dežele, sama pa si ne morejo preskrbeti dovolj naraščaja. Toda solnce in zelenje, ki ju je Bog v prvi vrsti ustvaril za najbolj nežne ljudi, to je za male otroke, tem dostokrat nista dostopna. Lastniki hiš in oddaljeni stanovanj in najem le preradi prepovedujejo svojim najemnikom, da ne smejo puščati otrok na dvorišču, kaj šele na vrt. In vendar se otroci tako radi igrajo, saj jim je vendar igra nujno potrebna! So primeri, ko so se morale družine izseliti samo zato, ker je mati peljala svojega dojenčka z vozičkom po hišnem vrtu. Taki hišni posestniki najbrž ne vedo, da Bog šteje tudi tiste solnčne žarke, ki jih kdo iz nepojmljive samogoltnosti odreče malim otrokom.

Kljub temu, da je Ljubljana prav za prav eno samo vrtno mesto, pa imajo otroci le redko kje priliko za igro ter so uklenjeni med pusto zidovje, njihovi starši pa so še veselji, da jih hišni lastniki sploh puste v stanovanjih, ker imajo otroke. Saj je znano, da marsikateri hišni posestnik, ko oddaja stanovanje v najem, najprej vpraša stranko: »Koliko otrok pa imate? Imate tudi psa?«

Ob takih razmerah mora prisločiti na pomoč mestna občina. V Ljubljani je dovolj mestnih javnih parkov, toda do zadnjih, let niso ti parki pomislili za otroke bogve kaj. Strogi pazniki so hudo gledali, da ne bi otroci skakali po travi, kaj šele, da bi premetavali pesek na sprehajališčih. Parki so

bili le za dekoracijo mestu, ne pa za razvedrilo mladini. Tudi pri nekaterih novejših parkih, kakor pri Šentpeterskem parku, se očitno opazi večje stremiljenje po dekorativnosti, kakor pa po tem, da bi mladina imela v njem svoje igrišče, čeprav je bil ravno Šentpeterski park pred leti določen za otroško igrišče. Mestna občina pa le prihaja počasi do spoznanja, da je dekorativnost parkov manj važna, ter polagoma odpira parke mladini.

Ljubljanski Tivoli je bil že od nekdaj otroški park, čeprav tudi včasih za hrbtom paznikov. V zadnjem času pa je uprava mestne vrtarije odprla otrokom cele drevorede. Tako je bil zgrajen poseben otroški park na levi strani Lattermanovega drevoreda, po katerem se sedaj veseli mladina. Danes so bili odprti tudi razni kostanjevi drevoredi, do katerih sedaj peši sploh niso mogli. Ves nasad levo od glavnega drevoreda je namenjen otrokom. Vsako pomlad navozi mestna vrtarija nekaj kubičnih metrov peska, po katerem se otroci igrajo; seveda otroci pesek kmalu raznesejo in pametnejši odrasel človek že malo zamišlja, če vidi, da otroci sem in tja kakšno lepo rožico zalijejo — s peskom. Mestna vrtarija, ki bi na eni strani rada ustregla otrokom, na drugi strani pa obvarovala cvetje v parku, bo sicer pazila, da otroci v tej novi igralni svobodi ne bodo šli preveč čez mejo, poskrbela pa bo tudi, da bodo otroci lažje ločili, kam sodi pesek. Na levi strani glavnega drevoreda bo namreč napravila veliko betonirano jamo s peskom, po katerem se bodo mogli otroci prosto kobatiti in premetavali pesek, do rožic pa s kanglicami, polnimi peska, ne bodo mogli.

Posebej za otroško igrišče pa bo preurejen trikotni travnik med kostanjevi drevoredi tik za prostorom, kjer je stal nekoč tivolski bufel, ki je sedaj podrt. Ta travnik je nižji od Tivolija in je po deževnih dneh zelo močvirnat. Mestna vrtarija sedaj dovažja na ta travnik črno prst in travnik nekoliko zvišuje, tako da se bo mogla voda odtekat v jarek ob Lattermanovem drevoredu. Na travniku bodo zasejali tudi travo in travnik odprli otrokom.

Vedni požari na Dravskem polju

Ptuj, 7. maja.

Okrog polnoči od petka na soboto je zopet zažarelo nebo nad Dravskim poljem. Ptujski gasilci so našli v Apačah pri Sv. Lovrenču objekte posestnic Antonije Leskovar in Marije Lendaro v plamenih. Po trdoplnem delu se jim je posrečilo preprečiti, da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja. Imenovanima posestnicama je izvezlajši majhne kočice vse do tal zgorelo in znaša škoda 50.000 Din.

Na kak način je nastal požar, še ni ugotovljeno.

Zgorela poslopja so bila zavarovana za malenkostno vsoto. Pri tej priliki se je ponesrečila Terezija Leskovar, pos. hči iz Apač, ki si je pri padcu zlomila levo nogo. Zdravi se v bolnišnici.

Za V. vzhodni sejem v Bari-ju, Italija

udeležba umetne obrti.

Zveza umetnih obrtov Italije je sklenila v namenu, da izda umetniški koledar radi spoznavanja in propagiranja umetne obrti, da se vrše velike narodne manifestacije, na katere so povabljeni vsi umetni obrti vseh strok.

Ena teh manifestacij, ki se vrši pred natečajem na »Slavnostih grozdja« — zadnji v letu — je vzhodni sejem, ki je že doslej dosegel velike uspehe, katero manifestacijo bo osebno počastil tudi Duce.

Umetno obrtništvo Italije se bo brezdvomno udeležilo velikega mednarodnega sejma v Bari-ju, da vnovič, pod delotvornim impulzom te velike mednarodne manifestacije, utrdi slaven procvit svojih zmožnosti.

Koledar

Torek, 8. maja: Priказen Mihaela nadangela.

Novi grobovi

† V Nevljah pri Kamniku so pretekli teden pokopali 38 letnega Matije Končnika iz Vrhpolja št. 56, marljivega in vestnega tovarniškega delavca. Zapuščan ženo in 80 letno mater. Ganljiv in velik pogreb je bil dokaz, kako globok vtis in iskreno sočustvovanje je vzbudila njegova smrt v vsej kamniški okolici. Pri pogrebu je bila zbrana velika množica ljudi od blizu in daleč, zlasti številno pa so bili tudi zastopniki predstavnikov kamniške javnosti, uradov itd. Ob odprtem grobu so se poslovili od umrlega vestnega delavca njegova predpostavljena gg. Turk in Kocmur, njegov delavski tovariš g. Kregar in neveljski župnik gosp. Leopold Rihar, pevec pa so zapeli v slovo dve žalostni. Matiji Končniku trajen in časten spomin, hudo prizadetim svojem iskreno sožalje!

† V Ljubljani je večeraj umrl gospod Heliodor Merhar, akademik. Pogreb bo danes ob pol 4 popoldne izpred mrtvačnice splošne bolnišnice. Naj mu sveti večna luč! Zaluzjoči materi in bratoma naše iskreno sožalje!

† V Poljčanah so pretekli petek pokopali splošno znanega gospoda Ivana Vovka, bivšega trgovca in posestnika. Umrl je po daljšem bolehanju v starosti 74 let v mariborski bolnišnici. Zivel je polnih 50 let v Poljčanih ter je bil zaradi svoje dodeljivosti v obče priljubljen. Naj v miru počiva!

Osebnosti

— Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer bo od 7. do 9. maja odsoten. Zato odpadajo v torek 8. maja sprejemi pri njem.

— Poročila sta se večeraj v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani g. Polde Polajnar in gđc. Tonči Zajčeva. Čestitamo!

Ostale vesti

— Anton Janševa proslava, ki jo bo priredilo Čebelarstvo društvo v Ljubljani ob 200 letnici njegovega rojstva, se bo vršila po sledečem sporedu. Dne 20. maja t. l. bo ob 10 v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti slavnostno zborovanje: Otvoritev zborovanja po predsedniku g. prof. Verbiču Življenjepis Antona Janše, predava g. prof. Rajč Ocenja Janševih del, predava abs. filoz. g. Mihelič. Ob 14 bo v isti dvorani letni občni zbor Čebelarskega društva. — Dne 21. maja t. l. odhod z jutranjim vlakom v Janšev roj-

stni kraj na Breznico in sicer v dveh skupinah. Prva skupina izstopi na Lescach in se poda na Bled, po jezeru na Otok ter skozi Vintgar v Žirovnico in Breznico. Druga skupina izstopi tudi na Lescach ter odide peš v Hraše, Rodne, Smokuč, Vrbo in Breznico, kjer se snideta obe skupini. Ob 14. uri proslava pri Janševi rjstni hiši in odkritje spominske plošče. Po proslavi domača zabava na Breznici v gostilni g. Zupana. Glede vozne olajšave bomo poročali prihodnjic. Vse čebelarje in nečebelarje vabimo, da se udeležijo obeh proslav, prav posebno pa je lepega izleta na Breznico o obilnem številu in s tem izkažejo čast in spoštovanje napram zaslužnemu rojaku.

— Prvi jugoslovanski protituberkulozni kongres. Za udeležence kongresa je z odlokom prometnega ministra št. 9298 dovoljena polovična vožnja, odnosno za državne nameščenice z modro legitimacijo četrtinska vožnja. Podrobnosti glede uporabe ugodnosti na železnih bodo še objavljene in udeležencem, ki so se prijavili, tudi še pismeno sporočene. Vse informacije daje Kongresna pisarna, Miklošičeva cesta 20, pritličje, Ljubljana.

Razumna varčnost: uživanje kave Hag!

Kdor jo pije — čuva zdravje.

— Železničarskim vdovam! Podpisano društvo Vas obvešča, da so glede ukinitve režijskega premoaga že ukrenjeni prvi potrebni koraki. To delo se bo z vsemi močmi nadaljevalo. Dolžnost pa je tudi vseh organizacij aktivnih železničarjev, da nemudoma ukreduje vse potrebno, da se železničarskim vdovam vrne odvzeta pravica na režijski premoag, ker bodo pri tem prizadete tudi bodoče vdove. Obenem pa opozarjamo vse železniške vpokojence in vpokojenke, podpirajte naše težko delovanje, ki je tako zelo nujno potrebno. — Društvo železniških vpokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

— Sprejem strank v ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja. Minister socialne politike in narodnega zdravja g. dr. Franc Novak sprejema stranko samo ob torkih in petkih od 11 do 12 popoldne, gg. senatorje in narodne poslance pa vsak dan od 11 do 12. GG. načelniki in referenti ministrstva sprejemajo stranke vsak dan od 11 do 12. Izven tega časa se ne sprejemajo stranke.

— Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča sledeče knjige: Bertram: Gegenwartsaufgaben der Caritas. 47 strani. Nevezano 30 Din; Faulhaber: Das alte Testament und seine Erfüllung im Christentum. 20 strani. Nevezano 5 Din; Gerstler: Herz Jesu, wir sind dein. Kratke pridige. 136 str. Nevezano 25 Din; Haug: Die Rosenkranzgeheimnisse. Za čitanje in pridige. 185 str. Nevezano 56 Din; Huber: Vom Christentum zum Reiche Gottes. 175 strani. 58 Din; Mager: Christliche Helden und ihre grössten Taten. I. del. Za mladino od 9. do 11. leta. II. del. Za mladino od 11. do 13. leta. 123 in 138 str. Nevezano po 36 Din; Penz: Standes Lehren. Aus der Praxis. I. zvezek. Jung Männer und Männer. 172 strani. Nevezano 54 Din; II. zvezek. Jungfrauen und Frauen. 180 strani. Nevezano 45 Din; Schnell: Gott unser du. 152 strani. Nevezano 50 Din; Wagner: Christus Jugend. I. zvezek. Tapfere Jungen. II. zv. Christuskämpfer. III. zv. Heilige Mägdlein. Po 100 strani. Nevezano po 28 Din.

— Razglas. Vedno česče se dogajajo vsega obžalovanja vredni primeri, da je ob nameravanem prekoračenju državne meje po necarinskih potih in na nedopustnih mestih kdo ustreljen od straže obmejne črte, ker se ni pokoraval glasnemu pozivu straže. Državna meja mora iz razumljivih razlogov biti ter je tudi strogo zastražena, da ne nepošten prehod skoro nemogoče. Straže obmejne črte so po predpisih primorane streljati za onim, ki se ponovnemu pozivu »Stoj« ne pokorava. Vednoma so tihotapci, ki mnogokrat le zaradi malega dobička, izrabljajoč temo in zastrti ali težko pristopni teran, ali posamič, ali v skupinah, na tako drzen način tvegajo življenje. Mnogo jih je pa med ustreljenimi žrtvami tihotapske strasti in usodno lahkomišelnosti rodbinskih očetov in celo takih, ki jim sicer ni šile za preživljanje. Nesrečne sku-

V. z. »JUGOFA« k. d. Zagreb, Galeva 32. Oglas je registr. pod št. br. 437 od 10. I. 1934.

nje pa, kakor je videti, še niso izučile obmejne prebivalstva. Svarim tedaj in obmejno prebivalstvo se naj tudi samo med seboj svari in poučuje, da naj se ne skuša prekoračevati državne meje po necarinskih potih in na nedopustnih mestih. Kdor pa bi le bil zaloten, naj se pokorava pozivu straže ter naj se na klic: »stoj« takoj ustavi, ker si s tem zavaruje svoje življenje. Red na državni meji pa zahteva tudi naš ugled in narodnih ponos poleg naših bitnih državnih interesov. — Kraljevska banska uprava dravske banovine. Ljubljana, dne 30. aprila 1934. Ban: dr. Marušič s. r.

— Za osveženje krvi pijte skozi nekaj dni vsak dan zjutraj čašo naravne »Franz-Josef« grenčice! Po mnogih zdravniških predpisih »Franz-Josef« voda urejuje delovanje črev, krepi želodec, zboljšuje kri, pomirja živce in povzroči tako splošno dober počutek in jasno glavo.

— Prepovedana knjiga. Službene novine št. 102 objavljajo, da je prepovedalo državno tožilstvo v Zagrebu prodajati in razširjati knjigo »Po stazama života«, ki je izšla v Zagrebu izpod peresa H. Krishaber-ja.

— Mislinjska podružnica SPD v Slovenj-gradu sporoča, da bo letos planinski dom na Uršulji gori — Plešivu otvoren že v torek 8. maja.

— Nezgodna motociklista. Iz Poljčan poročajo: 60 letni vpokojeni železničar Anton Suster se je v nedeljo, dne 6. t. m. pri vožnji s svojim motorjem pri železniškem prehodu pri Lusečki vasi ponesrečil in dobil hude notranje poškodbe in poškodbe na glavi. G. dr. A. Hronovsky mu je nudil prvo pomoč, nakar so ga prenesli začasno v domačo oskrbo.

— Za srce, ledvice, kamne, jetra, želodec notranje zleze in čiščenje krvi je vendar najboljša naša Radenska slatina. Zahtevajte vedno in izrecno le Radensko slatino.

Kamnik

V Nevljah so v nedeljo popoldne pokopali vdovo Antonijo Novakovo iz Vrhpolja, staro 38 let, tovarniško delavko, ki se je po moževi smrti z vestnim delom trudila za dom in vzgojo svojih dveh otrok. Bila je dobra mati in pridna delavka. Njena nenadna smrt je globoko pretresla vso okolico in vzbudila iskreno sočustvovanje z naračnimi otroci, ki so ostali zdaj brez staršev in brez sredstev. V nedeljo popoldne se je razvil iz Vrhpolja proti pokopališču v Nevljah dolg spreved, kakršnega še nismo videli. Pri pogrebu je bil zastopan malone ves Kamnik z mnogimi odličnimi predstavniki javnosti in vsa bližnja in daljna okolica. Ob odprtem grobu so izpregovorili v slovo dobri materi in pridni delavki gg. Blatnik in Kocmur, učitelj g. Horn in župnik g. Rihar ter eden izmed delavskih tovarišev. Ob globoko v sree segajočih besedah slovesa in sočutja ni ostalo suho nobeno oko. Pevec iz Nevelj in iz Kamnika so zapeli pred hišo žalosti na Vrhpolju, v cerkvi in ob odprtem grobu žalostinke, nato pa so položili Antonijo Novakovo ob glasnem ihtenju vse množice k večnemu počitku poleg svežega groba sodelavca Matije Končnika. Tako pretresljivega pogreba še ni bilo v Nevljah. Dobri materi in pridni delavki časten in trajen spomin, hudo prizadetim naše iskreno sožalje!

Tunjice pri Kamniku

Smrt vzornega delavca. Pretekli teden so pokopali Jožefa Koželja, tovarniškega delavca, ki je umrl v najlepši dobi star 28 let. Bil je miren in tih mladinec iz izredno marljiv delavce, zaposlen v Kamniku, doma iz dobre krščanske hiše pri Gmajnarju v Tunjicah. Zapuščan hudo prizadete starše, 3 brate in dve sestre. Njegova tragična smrt je globoko pretresla prebivalstvo daleč naokrog, kar je dokazal tudi pogreb. V Tunjicah se je zbralo toliko ljudi, da je bil to brez dvoma največji, pa tudi najbolj ganljiv pogreb v tem kraju. Prišlo je tudi mnogo ljudi iz Kamnika, kamniški pevec pa so mu zapeli ob odprtem grobu v slovo dve žalostinki. Od pokojnika sta se v ganljivem govoru poslovila njegov delavski tovariš g. Bernot in šef g. Sablačan. Blagemu in pridnemu delavcu časten spomin, hudo prizadetim svojem iskreno sožalje!

Kočevie

Prof. dr. Grad, ki je nekaj mesecev študiral kot štipendist francoske vlade v Parizu, se je vrnil in dne 1. t. m. spet nastopil službo na tukajšnji gimnaziji.

Tedenski živilski trg je dovolila banska uprava za mesto Kočevje. Vršil se bo dvakrat na teden, v sredo in soboto. Ze pred vojno je bil opuščen, sedaj je bil pa v sredo 2. maja po dolgem času zopet odprt. Začetek je bil pač skromen. Na prodaj so prinesli jajca (2 komada za dinar), razne mlečne izdelke in iz Banja Loke prvo zelenjavo. Kakor hitro bo kaj več svežega prideka, se bo zamisel mestne občine verjetno uveljavila, kar bi bilo želeli.

Sport

Proslava 10-letnice SK Mladike

V nedeljo 29. aprila je SK Mladika na Kode-ljevem proslavila 10 letnico obstoja. Ob tej priliki se je vršil zelo dobro uspel nogometni brzoturnir za tri lepe pokale, ki jih je podarila SK Mladika. Za ta brzoturnir je vladalo veliko zanimanje, saj se ga je udeležilo dopoldne in popoldne nad 700 ljudi.

Točno ob pol 10 se je pojavil na igrišču prvi par SK Kamnik in SK Mladika. Igra je bila izenačena in šele v podaljšanem dvakrat deset minut je uspelo domačim potresti nasprotnikovo mrežo in to kar trikrat. Končno stanje je bilo 3 : 0 za SK Mladiko.

Predsednik SK Mladike D. Kremžar predaja jubilejno zastavico predsedniku SK Sloge g. Borštnerju.

Ob 11 se je izvršil pozdrav in izmenjava spominskih zastavic. Pred tribuno za častne goste so se zbrali vsi štirje sodelujoči klubi, t. j. zgoraj omenjena in še VSK Triglavski in SK Sloge. Gosp. predsednik Kremžar se je v kratkih besedah zahvalil vsem klubom za sodelovanje. Zahvalil se je tudi pokrovitelju prireditve gosp. baronu Codeliju. Pri izmenjavi zastavic so zastopniki klubov in to gosp. Borštner za SK Sloge, gosp. Selan za VSK Triglavski in gosp. Svetičič za SK Kamnik, iskreno čestitali k jubileju.

Nato je nastopil drugi par VSK Triglav in SK Sloge. Igra se je končala z rezultatom 3 : 1 za VSK Triglav.

Popoldne ob 15 se je vršila predtekma med SK Panonijo in rezervno SK Mladika in to za prehodni pokal. SK Mladika je po energični igri napada in po nekaj uspešnih intervencijah vratarja, odločila tekmo v svojo korist z rezultatom 3 : 0 in si s tem osvojila pokal za leto 1934. Pokal je moštvo izročil gosp. Betetto in ob tej priliki čestital k desetletnici.

Burno pozdravljena sta se ob 16.15 pojavila na igrišču zmagovalca dopoldanskih tekem VSK Triglav in SK Mladika. Mladika je zaigrala izvrstno in takoj v prvih minutah potresla nasprotnikovo mrežo. V kratkem času je zoga že drugič švignila mimo presenečenega vratarja, vendar se je nasprotniku posrečilo, da je rezultat v prvem polčasu izenačil. V drugem polčasu pa je SK Mladika, radi blezave dveh igralcev in velike porcije (»smole«) izgubila z rezultatom 2 : 0. Končno stanje 4 : 2 za VSK Triglav. S tem si je VSK Triglav osvojil lep pokal, katerega je izročil moštvo ob navdušenih vzklikih »drukarjev« gosp. Hafner.

Nato se je odigrala še tolažilna tekma med SK Slogo in SK Kamnikom. Sloge je odločila tekmo v svojo korist z rezultatom 3 : 2 in si s tem osvojila pokal, katerega je izročil zmagovalcu predsednik SK Mladike.

S tem se je dobro uspela proslava 10 letnice SK Mladike končala. Vse tekme sta sodila podzvezna sodnika gg. Mrdjen in Breskvar na splošno zadovoljnost.

Tu vidimo, da imamo tudi mi v Mostah ljudi, ki so zmožni take stvari organizirati, zato je na mestu, da s tega mesta čestitamo agilenemu odboru SK Mladike s predsednikom gosp. Kremžarjem na čelu, ki je to proslavo tako spretno organiziral.

Sparta (Zagreb) : Primorje

V četrtek na praznik Vnebohoda bodo nastopili proti ligi moštvo ASK Primorja nogometaši zagrebške Sparte in bomo imeli tako po daljšem času zopet enkrat priliko priostvovati prvostvorni nogometni tekmi. Sparta nastopi z našim ožjim rojakom Mihelčičem v голу.

Štatejni tek okoli Jesenice

Letos si je že drugič osvojil pokal SO »Boreca« ASK Gorenjec. Pokal je razpisal kot prehodno darilo bivši sportni odsek »Boreca« za štafeto 10 x 300, okoli Jesenice. Kakor vsako leto se je tudi letos zbralo na cilju mnogo občinstva, ki je tvorilo tekačnem gost spalir. Startala sta samo dva kluba in sicer ASK »Gorenjec«, z dvema vrstama in DKD »Enakost«, z eno vrsto. SK »Bratstvo«, ki je dosedaj še vsako leto tekmoval, pa je izostal. Bojimo se, da ne bo tudi lahkoatletске sekcije razpusit kot je hazensko. Rezultati so: I. Alp. SK »Gorenjec« I 6 : 48 1/2, II, DKD Enakost 7 : 20, III. ASK Gorenjec II 7 : 36. Čas je za 8 sekund slabši od lanskega, kar je radi slabe ceste in ker ni bilo konkurence, popolnoma razumljivo.

Smučarski klub Ljubljana zaključuje zimsko-sportno sezono z vsakotrednim podpravnim večerom svojim tekmovalcem. Na ta družabni večer, ki bo v sredo, dne 9. maja ob 20 v spodnjih prostorih restavracije Zvezda, vabimo poleg tekmovalcev in članstva tudi vse prijatelje, da se tega zaključnega večera udeležijo v čim večjem številu.

Sestanek tekmovalcev Smučarskega kluba Ljubljana je nocoj ob 18.30 v klubskem lokalu, Istotam ob 9 seja upravnega odbora (namesto v sredo). Smuži

V Mohamedovi domovini teče kri

Ibn Saud (Hedžas): Iman (Jemen)

V Arabiji je izbruhnila vojna. Ibn Saud, kralj Hedžasa, je napovedal vojno Imamu, kralju Jemena. Po prvih bitkah so jemenske čete doživele hud poraz. Razširil se je celo glas, da je Imam radi te katastrofe od bolesti umrl; vest se ne potrjuje, pač pa je gotovo, da je Imama silno zadela vest, da so čete njegovih dveh sinov bile poražene, in da mu je radi tega postalo slabo. Ibn Saud zahteva, naj se Iman odpove kraljevi kroni. Čete Ibna Sauda, ki jim poveljuje emir Feisal, se pripravljajo na nasok prestolnice Jemana, to je mesta Sane. Imam je hitro sklical svoje ministre in na tej seji je bilo sklenjeno, da se bodo njegove čete borele do zadnjega in da jim bo stopil na čelo sam kralj, čeprav je star že 70 let. Ibmne čete so zasedle že mesto Hodeido, ki se smatra za drugo prestolnico.

Kaj je prav za prav dovelo do te vojne v Mohamedovi deželi? Kralj Ibn Saud bi rad raztegnil svojo oblast čez vso Arabijo, torej tudi nad kraljestvo Jemen, ki je neodvisno. Med Hedžasom in Jemenom je pokrajina Asir, ki bi se je rad polastil Hedžas. Jemen je razmeroma bogata dežela, čeprav je nasproti ostali Arabiji, ki je po večini v rokah Ibna Sauda, prav majhna; saj meri samo 42.000 km², to je malo več kakor n. pr. Švica. Številko prebivalstva v Hedžasu, to je v Ibmovem kraljestvu, komaj pol milijona ljudi. Dežela Asir je po svoji geografski legi zelo podobna Jemenu in v njej živi nad 700.000 ljudi. Boj se torej bje za to deželo. Ibn Saud se sam prištevava modernim vladarjem, ki bi rad državo moderniziral; uvedel je diktaturo. Deželi je privzgojil imperijalističnega duha.

Njemu nasproti stoji Imam Jahia, ki nima tako visokih pretenzij kakor njegov nasprotnik; njegova dežela sama je tudi zelo zaostala. Ibn Saud bi rad postal popoln vladar vsega arabskega polotoka. Vojna ima tudi versko oznako. Ibn Saud vlada skrajni sekta Vahabitov, ki smatrajo prebivalce Jemena za odpadnike. Jemenčani sodijo seveda nasprotno in po njihovem mnenju so Vahabiti samo verski fanatiki.

Zdaj pride šele najbolj značilno: na strani Ibna Sauda so Angleži. Imama pa podpirajo Italijani. Imam bi rad na vsak način obdržal tudi ozemlje Asir. Iz Adena so že odplule angleške ladje proti Hodeidi. Tu je precej velika angleška kolonija, ki šteje okoli 300 oseb in je v veliki nevarnosti. Oblastva so organizirala izpraznitev nevarnih okrajev v mestu. Toda tudi Italija je odposlala v Hodeido tri vojne ladje, da bi ščitile imetje Italijanov. Tako vsaj pravi uradno poročilo.

Egiptajska vlada je odklonila prošnjo kralja Imama za posredovanje. Odgovorila je, da je zdaj že prepozno in da bi njena akcija bila zaman. Kralj Ibn Saud je medtem stavil pogoje za premirje. Zahteva, da Imam takoj odstopi in dovoli, da njegove čete zasedejo za dobo 5 let nekatere obmejne kraje v Jemenu. Poročila iz Londona pravijo, da je položaj v Arabiji še vedno silno napet.

Na naši sliki vidimo v sredi Arabijo s kraljestvom Jemen, ki ga obdaja Hedžas, kraljestvo Ibna Sauda. Na levi sliki kralj Ibn Saud, na desni prestolonaslednik, torej sin Imama, kralja Jemena. Prestolonaslednik je moral po porazu v bitki z Ibmom Saudom zapustiti svoj odeželo.

Katoliško veselje v številkah

Rimski osrednji orbor za proslavo Svetega leta je objavil naslednje podatke o številu katolikov na svetu v razmerju do drugih veroizpovedi:

Evropa šteje 202 milijonov katolikov ali 43% vsega prebivalstva. Število ostalih kristjanov (pravoslavni, protestantov in različnih verskih ločin) znaša 234 milj. (50 odst. vsega prebivalstva). Število brezvercev in poganov (v severnih predelih ob tečajnem krogu) znaša 31 milj. ali 7 odst.

Severna Amerika s Kanado ima 42 in pol milj. katolikov (33 odst.), do 85 milj. ostalih kristjanov in 21 milj. poganov.

Južna Amerika ima 73 milj. (97 odst.) katolikov, 9 milj. ostalih kristjanov (7 odst.) in poldrugi milijon malikovalcev, buddhistov in sl.

Afrika ima 5 milj. 380 tisoč katolikov (4 odst.), do 9 milj. ostalih kristjanov (7 odst.) in 125 milj. malikovalcev.

Azija ima 17 milj. katolikov (2 odst.), 9 in pol milj. drugih kristjanov in 970 milj. buddhistov i. dr. Avstralija je še vedno premalo raziskana v notranjosti in iz nje ni točnih podatkov.

Tako je razvidno, da je Južna Amerika najbolj katoliški del sveta. Evropa je na drugem mestu. Največ misijonskega dela zahtevata Azija in Afrika.

Pijanci pod stražo.

V Stuttgartu so ustanovili posebno koncentracijsko taborišče za nepoboljšljive in nasilne alkoholike.

Vitamin proti pljučnici!

Prof. Euler, ki mu je bila podeljena Nobelova nagrada, je te dni odkril nov vitamin v soku citrone in v rdečem grozdu. Ta vitamin pobija bakterije in preprečuje pljučnico.

Mussolinijeva pomoč

»Corriere Diplomatico« pripoveduje, da je kupila neka Angležinja v Rimu za 3.800 lir platinasto uro, a je ugotovila, da je narejena iz nepravne kovine. Zlatar ni maral povrtni denarja niti ne zamenjati ure. Angležinja je pisala Mussoliniju. Preden je minil teden dni, je prejela po pošti 3800 lir in kratko naznailo: »Fašisti so zaprli trgovino nepoštenega zlatarja«.

Zlato vabilo

Monako je edina dežela na svetu, ki je v tem času nenadno vpeljala zlat denar. Sicer se nanaša ta reforma, ki je zelo razburila prebivalstvo, zgolj na znano igralnico, »državo v državi«. Privabiti hoče petične inozemce. Dobički se izplačujejo z ameriški cekini po 5. oz. 10 in 20 dolarjev.

Robot - poliglot - prevajalec!

Newyorški listi poročajo, da je dovršil inž. Alphonso Cordero v Equadoru izum svojega brata, ki je lani umrl in je več let gradil aparat za prevajanje različnih spisov. Izumitelj čuva strogo skrivnost. Njegov aparat prevaja v sedanji obliki iz angleščine ali v angleščino z devetih svetovnih jezikov. Pri prvem predvajanju je hitro prevedel robot v več jezikov znano Edgar Poevo poemo »Krokar«, dasi seveda v prozi.

Disciplina.

Mr. John Smith je v družbi z mrs. Gladys Smith zasedel prostor v letalu. Pilot prosil: »Prosim, da med vožnjo ne spregovorite z menoj niti besede.«

Šest ur pozneje pristane letalo v Stockholmu. »Smem zdaj govoriti, gospod pilot?«

»Seveda.«

»Allright! Hočem samo povedati, da je pred tremi urami Missis Smith padla z letala.«

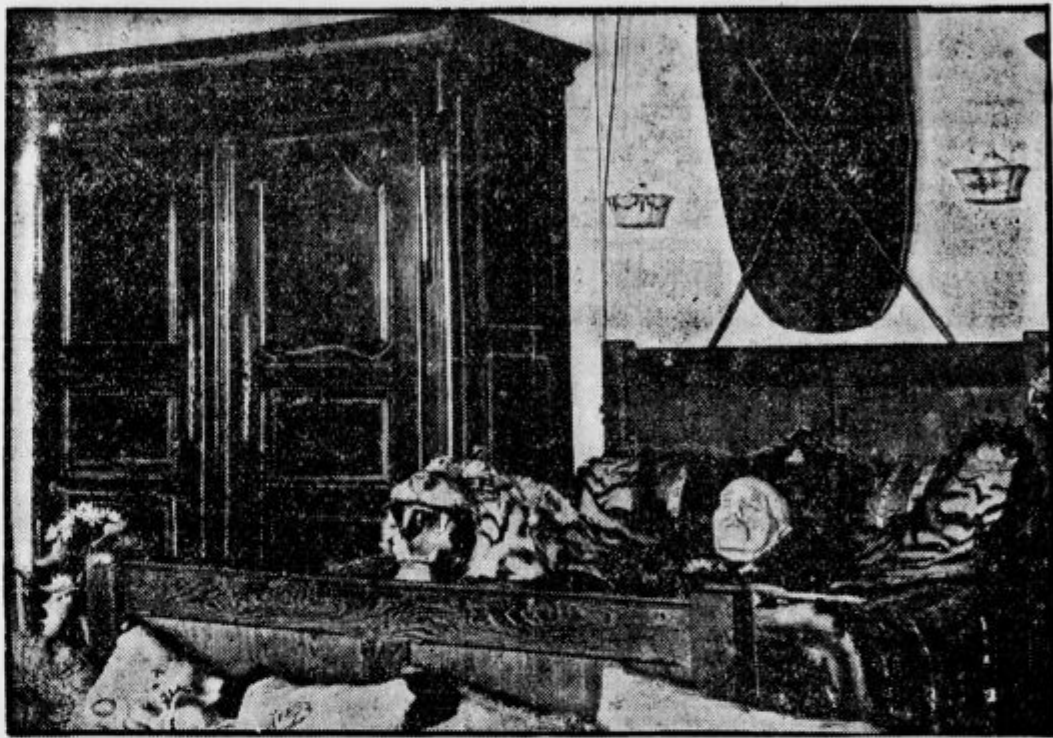
„Zašli smo v vrtimec!“

„Osoaviahim“ je treščil na tle z višine 12.000 metrov - Vzrok: stratostat slabo zgrajen

Moskovski tisk prinaša poročilo Osrednje vremenske opazovalnice, ki je preiskovala zapiske letalcev Fedosena, Usiskina in Vasenka, ki so se ponesrečili 30. januarja med poletom v stratosfero. Osebe opazovalnice z ravnateljem Thomsonom na čelu je ugotovilo po pregledu napol razdrtih gondole, da so naredili letalci po poslanem pozdravu na 17. kongres Zvezne komunistične stranke 11 filmskih in 12 fotografskih posnetkov ter 27 spektografskih beležk. Pričeli so opazovanja v višini 8½ km, jih nadaljevali do največje dosežene višine 22 km ter jih zaključili že med padcem v višini 12 km. Opazovalci so zabeležili pred vsem spremembo barve neba, ki se zdi v višini 8 km očesu plavo, v višini 11 km temno sinje, v višini 13 km vijoličasto, v višini 19 km temno vijoličasto in v višini 21 km skoro črno, le nekoliko vijoličasto nadihnjeno. V največji doseženi višini 22 km se je videlo nebo popolnoma sivkasto črno. Preiskava sklepa, da so utegnile povzročiti nesrečo stratoplova »Osoaviahima« vremenske nepravilnosti: mrz in hud vihar. Letalci so se ponesrečili, ker se je odtrgala v nedolžni višini od zrakoplova in padla na tla gondola. Kakor vedno, je bila gondola pritrdjena na kovinskem obroču, s katerim je bil opasan stratoplov.

Zakaj se je odtrgala, Nesrečo lahko razlagamo na dva načina. V notranjosti gondole se je umetno

vzdrževal za dihanje letalcev potreben zračni pritisk z eno atmosfero. Zunanji razredčeni zrak je bil pod dokaj nižjim pritiskom. Morebiti niso bile stene kabine kos pritisku notranjega zraka in so se razpočile. Takšen sunek bi zadostoval za ločitev kabine od zrakoplova. Na isti način je zletela v zrak pod umetnim pritiskom v laboratoriju preizkušena kabina begijskega letalca Cosynesa. Se bolj verjetna je druga domneva, ki pripisuje nesrečo teži debele ledene plasti, ki je zagnila kabino od zunaj v veliki višini. Morebiti niso bile žične vrvi, na katerih je visela kabina, zadosti močne in se utrgele pod težo ledenega oklepa. To domnevo potrjuje tudi zadnja vest, ki jo je ujel dne 30. januarja ob enih popoldne neki poslušalec radia: »Pozor! Govori stratoplov »Osoaviahim«. Javite takoj, kje smo. Zašli smo v vrtimec. Položaj obupen. Stratoplov je pokrit z ledom in drvi navzdol. Oba moja tovariša se zelo slabo počutita. Tudi jaz napenjam zadnje moči...« Preiskava ugotavlja, da so vsekakor postali letalci žrtev preslabo zgrajenega stratoplova. »Osoaviahim« (Društvo za zračno in kemično sovjetsko obrambo) je sklenilo, da bo nadaljevalo raziskovanje stratosfere z »roboti«, t. j. padali, ki se utrjujejo v določeni višini od zrakoplova ter obvarujejo pri padcu aparate.

To je mrliška maska Georgea Clemenceaua, slavnega francoskega državnika. Maska počiva v smrtni postelji v Clemenceaujevi hišici v St. Vincentu-sur-Jard. Ob vznjoži koža s tigrovo glavo. Clemenceau so radi njegove drznosti in silne delavnosti nazivali tudi »tigra«.

Ženska bolezen:

Navidezna lepota pred zdravjem

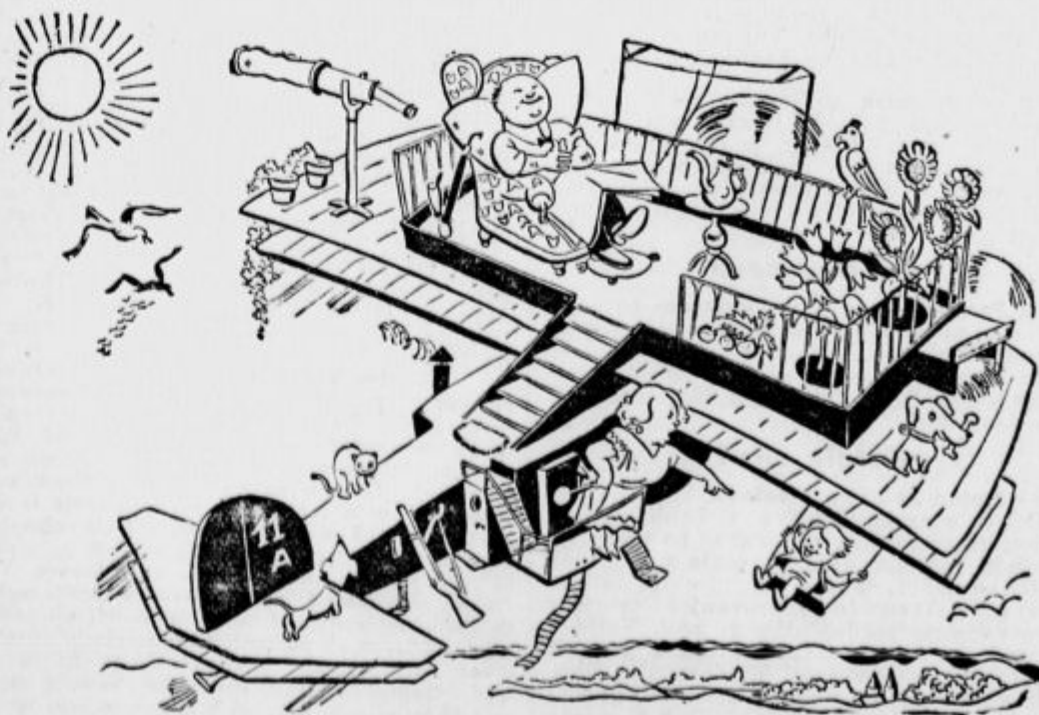
Pariški medicinski glasnik »Guérin« prinaša razpravo o ženski nečimernosti. Po podatkih gospodarskega urada Zveze narodov so najbolj lahkomiselne in zapravljive ženske na svetu — državljanke Zedinjenih držav. Na drugem mestu so Francozinje. Potem sledijo Italijanke, Angležinke, Španke, Japonke itd. Na zadnjem mestu so kot vzgled čednosti in štedljivosti Nemke in Nizozemke. Ti podatki se nanašajo na povprečno celoletno porabo lepotil pri ženah posameznih nacionalnosti. Paris in Chicago prednjačita na tem področju med vsemi ostalimi vsemesti.

Številke ugotavljajo, da je najmanj prizadeta lepotilna industrija po svetovni krizi. Poraba pudra, rdečila in sličnih predmetov stalno narašča, dočim pada poraba važnih življenjskih potrebščin. Ženske hočejo biti lepše, kakor jih je ustvarila narava. In vendar pomenijo lepotila stalno nevarnost za njihovo zdravje. Samo najdražji rižev puder vsebuje rižovo moko. Navadno se izdeluje iz škroba, fosfatov (umetno gnojilo), bele ilovice (kaolin), loja in sličnih snovi, ki zamašijo in pokvarijo polt. Marsikatera vrste pudra vsebujejo celo ogleno svinčeno sol (belilo), ki pri stalni rabi povzroči zastrupljenje. Pisane barve za veke in trepalnice vsebujejo milo, ki je škodljivo za oči. Povzročijo srbečico, solze in naposled kronično vnetje veznice ali vek. Zdaj moderno brije in puljenje obrvi tudi odvzame očem naraven prag, s katerim so zavaro-

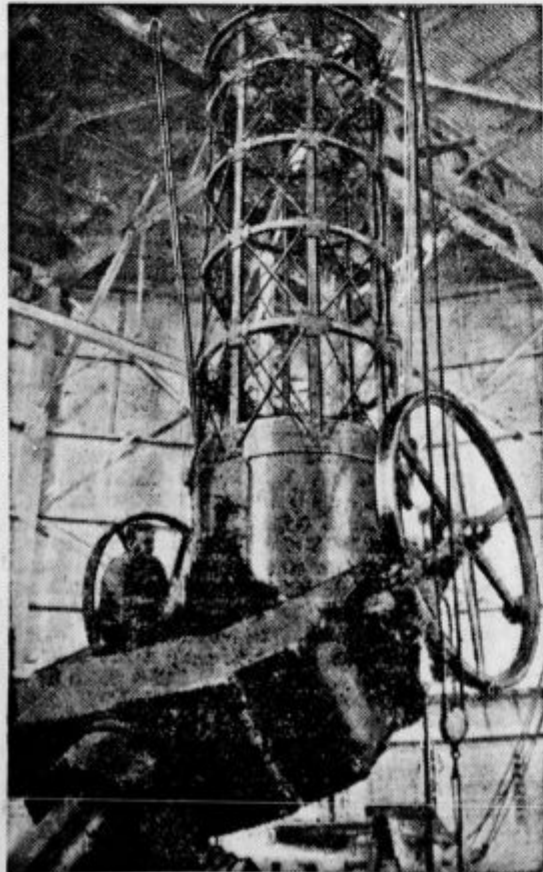
vane pred jedkim potom. Razdražena koža trpi in se pokriva z zoprnimi mozolji, ki postanejo na stara leta celo roženi. Med temi razvadami pomeni najnevarnejšo atropin, kapljice, ki razširijo zenice. Na ta način pridobljen »globok in skrivnosten« pogled povzroči nevarne bolzni oči. A kaj bi govorili! Sladke besede imajo veliko moč. Ženske ne morejo kljubovati brezvestni reklami mednarodnih »zavodov za varstvo lepote«. Zadnjič sem videl oglas neke pariške tvrdke, ki priporoča posebna sredstva za sleherno starostno dobo v pesniškem jeziku.

20 let. Jutro življenja! Polt mladega dekleta je nežna kakor vrtnica. (Toda tudi cvetke rabijo mazila)... 30 let. Sijajoč solnčni dan. Zena v tej starosti je neodoljiva itd. — 40 let. Poldan življenja. V tej starosti je žena na višku svoje očarljivosti. Nihče ne more kljubovati povelju njenih oči... 50 let. Somrak življenja. Prava lepota je v tej dobi najbolj zmagovalna. (Mazila so vedno bolj številna in bolj draga!) 60 let. Večer. A zahajajoče sonce je najlepše. Nikoli poprej ni lepota toliko mogočna. (Seznam mazil za to starost zavzema že dve strani oglasa.)

Zelo sem se čudil, da nisem našel niti besedice o 70 let stari cvetlici. Najbrž je le pekla duhovitega reklamnega pesnika vest in mu ustavila pero.

Tako bomo v bodoče preživeli »weekend«, — ali recimo po naše, nedeljske počitnice.

Velikanski teleskop so postavili v zvezdarni Harvard v Ameriki. Z njim fotografirajo zvezde.

KULTURNI OBZORNIK

Med novimi knjigami

Oton Zupančič: Pesme. Izdala »Luča« v Beogradu. Priredil in uvod napisal Tone Potokar. 1934. — Pravkar smo prejeli izbor najlepših in najznačilnejših Zupančičevih pesmi, ki jih je izbral naš dopisnik in marljivi posredovalec med srbskim in slovenskim kulturnim svetom, Tone Potokar, a jih izdala »Luča«, biblioteka Zadruga profesor-skega društva. V kratkem razdobju je ta marljiva ustanova izdala dva vrhova slovenske moderne. Cankarja (Novele) in Zupančiča (Pesme), a kakor vidimo iz načrta, namerava izdati še zgodovinsko knjigo o slovenskem preporodu. Tone Potokar je skrbno in premišljeno uredil celoten izbor Zupančičeve pesniške tvornosti. Kakor je v informativnem uvodu dobro nakazal Zupančičevo pot od »Čaše pojnost« do »V zarje Vidove«, tako je tudi značilnejše njegove pesmi razporedil v posamezne zaključne oddelke, v katerih je ves Zupančič podaril morda močnejše kot v slovenski »Naši besedi«. S to zbirko so Srbi dobili (še izvenamero otroške pesmi, v katerih pa poznajo Srbi Zupančiča že po »Cicibanu«, in duhovite epigrame, katerih ni mogel prireditelj radi utesnjene prostora sprejeti) popoln vpogled v umetniško delavnico našega mimo Prešerna največjega pesnika Zupančiča. Pesniška zbirka je prirejena v slovenskem jeziku, zato ji je dodan kratek slovarček manj znanih slovenskih besed. Po knjigi bo rad segal tudi sleherni Slovenec, ki hoče imeti Zupančiča vsaj v akrobno urejeni antološki obliki, če že ne more dobiti popolnega. Na tem mestu moramo izreči prireditelju Potokarju kakor tudi založnici »Luči« za to knjigo vse priznanje.

Radivoj Peterlin-Petruska: Popotne pesmi. Založba »Odevis«. Ljubljana, 1934. — V lični knjižici »Popotne pesmi« je zbral pesnik Petruska svoje značilne pesmi, ki kažejo njegov bohemsko-umetniški obraz, iz že razpranih zbir »Po cesti in stepi« in »Znamenje«. Zelo točno označbo za vsebino in zunanji izraz svojih pesmi je dal Petruska v zaključni »Moji pesmi«, kjer pravi: Moje pesmi jasne so, priproste — kot cvetice v gajih in na polji — v mraku žalostne nagno glave — v krašni dan so pri najboljši volji. — Kot košate, vitke vasko lise — ljubko po domače vam šumijo — kar jim vdahnili je rodna zemlja: — misli svetle, radost, tožno davorijo. — Petruskove pesmi so po večini čista lirika, malo je v njej refleksije, osebno razpoloženje, neprisiljene. Pesnik ne grebe vase, z mirno kretnjo gre mimo problemov življenja, njemu se izvijajo le bežni utrinki iz pisane življenja na domačih kakor tujih tleh. To so v resnici brezskrbne popotne pesmi, rahlo erotične, pesmi bohema, ki nima nikjer pokoja; tako mu je namreč »določil Bog, da je kot piš nestalen in ubog«. Petruska stopa po strugi, ki jo je utrl Zupančič, premočno predvojnimi slovenskim pesnikom. Osebnost pa je dal Petruska v svoje pesmi mnogo melodike, svoje osebne impresije, v kateri se z bolečjo vrača v mladostne spomine, v grobove svojih prijateljev, Murna, Ketteja in Puglia, k svojim mladim prijateljicam. Zbirka »Popotne pesmi« daje zaključeno podobo Petruskove neprisiljene lirike, ki je v jedru erotično impresionistična. — Za uvod zbirki je napisal France Veber zanimiv članek o nastanku lirčne pesmi in o bistvu lirike sploh.

Domači in tuji klasiki v šolski prireditvi. Kakor smo poučeni, eta se knjižna založba Merkur in Družba sv. Mohorja dogovorili za izdajo domačih in tujih klasikov v šolski prireditvi, s čimer bi bil (radi izredno nizke cene) omogočen nakup klasikov tudi onim siromašnejšim, a po lepi knjižni hrepenecim plastem, ki si klasikov v dragih izdajah celokupnih zbranih spisov ne bi mogli privoščiti. Kot prvi zvezek »Male knjižnice« je pravkar izšla najboljša Jurčičeva povest »Sosedov sin«, ki je »prvo slovensko čisto realistično literarno delo« (uvod). O knjigi sami, ki jo pozna sleherni intelektualac do podrobnosti in ki je bila že nešteto-krat ocenjena, ne bomo posebej govorili. Prof. Ivan Kolar, ki je opremil izdajo z uvodom in opombami, je povest z umetniške plati prav dobro razčlenil, hkrati je obrazložil njeno zgodovinsko ozadje ter poudaril, zakaj je njena vsebina z nosilci dejanj nujno taka (Levstikova kritika »Dese-tega brata«). Opozorili bi le na znano Levstikovo lastnost, da je bil njegov slovniški popravek, bodisi v laetnih ali tujih delih, večinoma elastičen od origi- nala. V Opombah beremo, kako je L. popravljaj »Sosedovega sina«; navajamo le značilnejše po- pravke: novci (nam. denar), imovit (nam. premo- žen), nego (nam. kakor), detinaki (nam. otroški), roditelji (nam. starši), baš (nam. ravno) itd. Pristo- slovenske izraze je L. zamenjal s hrvatskimi. Knji- žica je okusno opremljena. Cena desetimi knjigam (poleg domačih avtorjev so v letošnjem načrtu še Horac, Neruda, Goethe itd.) je 80 Din. Knjige Male knjižnice se naročajo: Tiskarna Merkur, Gregorčičeva 23, Ljubljana.

Ada Negri: Novele. Prevedel Alojz Gradnik. Založili in tiskali J. Blasnik na sl. in Univerzitetna tiskarna v Ljubljani. — Ada Negri moramo prite- vati med največje svetovne pisateljice. Koncepta njenih del sicer ni tako široka kakor n. pr. obeh Nordij (Undsetove in Lagerlöfove), vendar so njena dela, ki so izpisana največ v novelistični obliki, psihološko do podrobnosti izčrpana. Vprav v teh novelah vidimo pisateljico fini čut za psihološko plat človeških usod, zlasti usod ponižanega ali sploh malega ženskega sveta. Ada Negri je borite- lica za pravice tisočih, nesrečnih ali onemoglih žensk, ki jim krivični čas ni priznal človeškega dostojanstva, ni jim dal niti trohice areče, ki so jo pričakovale. Tiho izogrevajo kot lučke v nizkem dalu za svoje delodajalce. Med dejanjem zgodb, katere so preproste (v tej knjigi povečini tragične), se utrjuje življenjsko zreli miselni utrinki. Da pridejo do čim čistejšega izraza podobe ženskih duš, porablja A. Negri kot nasprotje skoro same temne moške tipe.

John Galsworthy: Saga o Forsythih. Tretja knjiga. Poslovenil Oton Zupančič. Založila »Modra ptica« v Ljubljani, 1934. — To najmočnejše Gale- worthyjevo delo, ki oblikuje obraz treh angleških rodov in treh duhovno si različnih dob, je zdaj v celoti prevedeno v lep slovenski jezik. Pretiraj smisel za lastnino, ki se v Soamesu, zastopniku drugega rodu, stopnjuje do vrhunca, se v zadnjem rodu, Jonu in Fleuri, povsem razgubi. Ta rod hoče (kakor tudi če sam) pretrgati vsa vezi s pre- teklostjo, z grehi, bogatvom in miselnostjo star- šev. V zadnji knjigi je zlasti viden bolesten konflikt med Soamesovo hčerjo in Jolyonovim sinom, ki se morata kljub globoki ljubezni ločiti, ker je pre- teklost staršev v medsebojni mržnji vladala še pregloboko zakoreninjena, da bi jo dva mlada člo- veka mogla izriniti. Že ob drugi knjigi smo po- udarili, da je to Galsworthyjevo delo po umetniškem sestavu močnejše. Galsworthy riše svoje ljudi

plastično, s svojim ostrim vidom prodira v vse kote duše. Njegovo pero je umirjeno, včasih celo hladno, večkrat rahlo ironično, nikoli pa se ne ugreje za žarom, kakor smo ga navajali pri pisate- ljih srednje ali južne Evrope. Galsworthy se bori za plemenitost človeštva, seveda zgolj s človeških vidikov. Njegovi ljudje ne priznavajo onostranskih vrednot, marveč le človeka zemljana, ki se peha skozi življenje tako ali tako, dokler pač ne ugasne in se spremeni v nič. Vendar ta misel ni napadna, marveč pride do izraza v celotni miselnosti večine Forsyotov. Nekateri se bore (Jolyon) s seboj, drugi (Soames) pa sploh ne pomislijo na onostranstvo. Prevod je v vsakem primeru lep. Mnogo domačih (belokranjskih) izrazov je na novo uvedenih v knji- ževnost. Morda včasih moti predomač izraz v druž- bi gospe. Pa kakor smo že nekoč omenili, Slo- venci sploh nimamo gosposkega jezika, ker nismo gospe nikoli imeli. Naš jezik je v jedru jezik kmetske zemlje, ne mesta. L. G.

Iz glasbenega življenja

Koncert Brandl-tria

Kakor je težko med ženskim svetom najti do- vršene reproduktorje v glasbi, tako po svoji izred- ni oblikovalni sili preseneča ženski trio, ki ga so- stavljajo umetnice Fanika Brandl (vijolina), V. Ga- ra (čelo) in M. Ruzy (klavir), ki so se sešle in spopolnile v prepričevalno komorno skupnost to- likšne vrednosti, da zmorejo s pridom priklopiti naše tudi močno razvijane in mnogo zahtevne po- slušalce. Ta trio, ki nastopa tudi po raznih evrop- skih središčih, je v četrtki izvedel koncert v Ljub- ljani — žal samo v mali Hubadovi dvorani.

Spored je obsegal Beethovnov Trio, Franckove Sonato za vijolino in klavir, Rahmaninov Trio elegiacque in vmes dve klavirski skladbi Prokofjeva in Maugiatgallija. — Franckovi po tehniki in ao- tranji emocionalnosti visokozahtevni sonati je »jo- kniška po sposobnostih povsem dorasla in dokla- zala svojo veliko reproduktivno silo. V njej se javlja sintetičnost prirodne sočnosti in rekel bi, neke močnatosti ter duhovne poglobljenosti, kar preneseno v glasbi mikavno prevzema. — Pianistka razpolaga s tehnično dovršeno in veliko muzi- kalnostjo, kar se je še posebno javilo v njenem solističnem nastopu. Dasi je nekoliko odmaknjena od močate graditeljske jasnosti, pa na drugi strani vnema z živo prirodno eruptivnostjo, — kar pa v skupnosti celo prekipava in malce razbija trojno koordiniranost. — Čelistska učinkuje kot poglobljen in nekoliko odmaknjen pojav, ki pa je morda prav zato sposobna oblikovati v veliko estetsko fino- so in blago prevzemajočo toplino.

Ta visokovredna komorna trojica bi vsekakor morala svojo umetnost razpeti v večjo širino. Zafo

Gospodarstvo

Prehod iz ene obrti v drugo

Nova uredba trg. ministrstva o sorodnih obrtih

Trgovinski minister je podpisal uredbu, s ka- tero se označujejo kot sorodni obrti, navedeni v posameznih točkah odstavka 1, čl. 23. zakona o obrtih, tile obrti:

1. Lončarji in pečarji iz točke 1 in keramiki iz točke 2. — 2. Steklarji (steklorezci), izvzemši delo izdelovalcev oken po vaseh iz točke 3 in brusarji stekla, graverji stekla in izdelovalci ogledal iz točke 4. — 3. Slikarji porcelana in fajanse ter mozaična dela iz točke 5 in firmopisci, sobni slikarji, obrtni slikarji industrijskih izdelkov iz točke 73. — 4. Kovarji, kovači orodja iz točke 6, podkovači iz točke 7, nožarji in brusilci, rezalci pil iz točke 9 in brusarji, ostrilci, iglarji iz točke 12. — 5. Puškarji in ostali producenti ognj. orožja iz točke in izde- lovalci municije iz točke 79. — 6. Ključavničarji, gradbeni ključavničarji, pohišveni ključavničarji iz točke 10 in strojni ključavničarji iz točke 11 kot tudi instalaterji vodnih in plinskih naprav iz točke 81 ter instalaterji parne, vodne ali zračne kurjave iz točke 82. — 7. Strojni ključavničarji iz točke 10 in mehaniki, mehaniki precizne mehanike iz točke 22. — 8. Kleparji iz točke 14 in instalaterji vodnih kanalizacijskih plinskih naprav iz točke 81, kleparji iz točke 14 in instalaterji parne, vodne ali zračne kurjave iz točke 82. — 9. Kotlarji, kositarji iz točke 16. — 10. Zlatarji, srebrarji, draguljarji, pozlačevalci, posrebovalci in obdelovalci drago- cenih kovin iz točke 18 in urarji iz točke 25. — 11. Mehaniki, mehaniki za precizno mehaniko iz točke 22, urarji iz točke 25 in izdelovalci medicinskih in kirurških instrumentov, aparatov in orodja iz točke 23. — 12. Optiki iz točke 24 in urarji iz točke 25. — 13. Sodarji (bednarji) iz točke 29 in parketarji iz točke 30. — 14. Mizarji, modelni mi- zarji, parketarji iz točke 30 in lesni strugarji, izre- zovalci lesa in lesorezci, piparji iz točke 31. — 15. Kiparji, ki delajo iz kamna, lesa, sadre itd. iz točke 33, izdelovalci predmetov iz cimenta in umetnega kamna in štukaterji, gipsarji iz točke 74. — 16. Strojari iz točke 34, opančarji iz točke 52. — 17. Jermenarji iz točke 35 in izdelovalci torb, kovčgov in usnjenega galanterijskega blaga iz točke 36, sed- larji iz točke 35 in vozni tapetniki iz točke 42 in tapetniki in dekoraterji iz točke 43. — 18. Vrvarji in predelovalci kozje volne iz točke 39 in pozamen- terji, izdelovalci vrvic in trakov, izdelovalci zlate in srebrne žice, zlatopredci in srebropredci, zlatovezci, srebrovezci in biservezci iz točke 40, predci in tkalci iz točke 46. — 19. Vozni tapetniki iz točke 42 in tapetniki in dekoraterji iz točke 43, loščilci voz iz točke 42 in loščilci iz točke 73. — 20. Pozla- čevalci pohištva lesa in lesorezci, piparji iz točke 31. — 21. Krojači oblek iz točke 47 in krojači s kmetskimi suknom, krojači za kmetske obleke iz točke 40, krojači oblek iz točke 47 in krojači žens- kih oblek in perila iz točke 48. — 22. Čevljarji in čiščarji iz točke 50 in copatarji iz točke 51 ter opančarji iz točke 52. — 23. Klobučarji, kaparji, izdelovalci narodnih čepic in lesov iz točke 55 in modisti iz točke 57. — 24. Brivci, frizerji, vlasul- jarji in manikurji iz točke 58 in kozmetiki za nego obraza in telesa iz točke 59. — 25. Pekci, kruharji, kolačniki iz točke 62, slaščičarji, izdelovalci keksov, sladoleda, kandi- tov in bonbonov iz točke 63 in iz- točni slaščičarji (izdelovalci boze, alve in slado- leda) iz točke 64. — 27. Mesarji iz točke 65, izde- lovalci klobas iz točke 66, čevrvarji in prirejevalci črev iz točke 67. — 28. Tiskarji, litografi, ksilog- rafi iz točke 75 in črkoljci in cinkografji iz točke 76. — 29. Izdelovalci streliva in raznesil iz točke 79 ter izdelovalci predmetov za umetniški ogenj in podobno iz točke 80. — 30. Instalaterji vodnih, ka- nalizacijskih in plinskih naprav iz točke 81 in in- stalaterji parnega, vodnega ali zračnega ogrevanja iz točke 82.

je na eni strani čudno, da se vrši koncert v tako lesem in neakustičnem prostoru, (da je tak klavir zanj celo predoneč in se sicer prava ekspanzivnost tona ostalih instrumentov stiskajoč lomi), na drugi strani pa nerazumljivo, da je obisk tako skromen, ko bi v pravem razumevanju še samo konservato- risti in njih profesorski zbor lahko napolnili dvo- rano. V. U.

Jubilejni koncert

mariborske Glasbene Matice

V okviru proslave svojega 15 letnega jubileja je izvajala Glasbena Matica v Mariboru v sredo v unioński dvorani odo »Lira in harfa« za soli, me- šani zbor in orkester, francoskega skladatelja Ca- milla Saint Saena. Tega priznanega komponista, ki je pri nas znan po koncertnih delih manjšega stila ter svoji operi »Samson in Dalila«, nam je predstavila Glasbena Matica kot tvorca velikih ora- torijskih del trajne vrednosti. Med slednja dela spada tudi »Lira in harfa«, ki jo je uglasbil na besedilo znamenite Hugojeve ode. Vsebinsko glo- bino lepega dela je skladatelj motivnično zelo zani- mivo zajel ter jo vsebinsko primerno izpeljal. Obli- kovna zgradba je raznolika in peštra, prepletena s lahkolimni ritmi, polnimi melodije in z resnobni- mi poudarki.

Dirigent Vasilij Mirk je delo zelo skrbno na- študiral. Da kljub temu ni napravilo pričakovane- ga vtisa, je več vzrokov. Napaka je bila, da je skladbo preveč razčlenil, jo razdelil na odstavke, ki organsko in vsebinsko spadajo skupaj. Ponese- ren je bil eksperiment z izborom solistov, tretja pomanjkljivost pa je, da nima uniońska dvorana orgel, ki jih harmonij pri najboljši volji ne more nadomestiti.

Delo so izvajali solisti: gospa Zlata Gjunge- nac-Gavella, primadona ljubljanske opere, sopran; gospa Vida Zamejč-Kovičeva, operna pevka, alt; g. prof. Arsen Rausch, tenor, in inž. Pavel Gaspa- rin, bas; mešani zbor Glasbene Matice in društveni orkester, pomnožen s drugimi glasbeniki in god- beniki 45. pešpolka.

Med solisti je bila gotovo najboljša in najsi- gurnejša altistinja gospa Zamejč-Kovičeva. Gospa Gjungenac-Gavella je imela le malo prilike, da razvije ves blesk svojega krasnega soprana, bila pa je v kvartetu malo nesigurna. Tenor g. prof. Arsen Rausch je povsem zatajil. Stisnjenost glasu in mu- zikalno nesigurnost je morda povzročila prevelika trema, obseg pa za uniońska dvorano absolutno ne zadostja. G. inž. Pavel Gasparin ima voluminozen bas, ni pa še izdelan v vseh legah ter mu mestoma manjka potrebnega zvuka. — Kvartetu se je po- znalo, da je imel premalo vaje. Zvenel je neenotno in nesigurno. — Žal je skladatelj odmeril zboru tako skopo vlogo. Zbor je bil res izvrsten, zvočen in gibek in škoda, da se ni pridrdilo za proslavo njegove 15 letnice delo, kjer bi prišla do izrazo- sti vsa dinamika, ki tiči v tem močnem aparatu. — Vse priznanje zasluži orkester. To pot je bil tako popoln, da bi ga lahko mirno vzporejal s pokli- nimi orkestralnimi združenji. — Dirigent g. prof. Vasilij Mirk je naštudiral delo z njemu lastno vest- nostjo in finim občutjem, ki se je z uspehom oči- tovala zlasti v orkestru in zboru. J. G.

Lesna konferenca

v Beogradu

Beograd, 7. maja. AA. Včeraj se je v prostorih industrijske zbornice vršila mednarodna lesna kon- ferenca, ki so ji prisostvovali razen naših zastop- nikov tudi predstavniki Avstrije in Rumunije in delegati tvrdke Feltrinelli iz Milana kot zastopnice glavnega agenta za uvoz ruskega lesa v Italijo. Na konferenci so sprejeli tole resolucijo:

Na konferenci v Beogradu dne 6. maja 1934 zbrani delegati glavnih interesentov za italijanski lesni trg, in sicer Avstrije, Rumunije in Jugoslavije ter tvrdke Feltrinelli, Milano (kot generalnega agen- ta trgovinskega zastopstva Sovjetske Rusije za Ita- lijo), so soglasno sklenili, da bodo sedanje izvozne cene lesu (neocarinjeno) za italijansko tržišče vzle- njihovim rastočim tendencam za zdaj obdržali ne- izpremenjene, da se ne bi še bolj obremenil kon- zum, ki ga je že tako dovolj hudo prizadelo zviša- nje uvoznih carin dne 23. aprila 1934. V svrhu pra- vilnega izvajanja dogovorjenih cen so določili tudi enotni predpisi o sortiranju lesa ob medsebojnem nadzorstvu. Z več strani predlagano zvišanje cen v sorazmerju s cenami svetovnega tržišča je odloženo na pozneje.

Dvig cen pšenice zaradi suše

Vesti o žetvi postajajo vedno bolj neugodne. Dočim imamo v naših krajih dovolj dežja, vlada v Vojvodini že dalj časa huda suša. Zato kaže letina izredno slabo, posebno v Banatu, dočim je položaj v Bački nekoliko boljši. Pšenica je v klasu, dežja pa ni od nikoder. Sicer se da še veliko popraviti, če v kratkem pride dež. V Vojvodini govorijo, da bo letos žetev lahko že koncem maja, najkasneje pa v začetku junija, kar se bo še videlo. Podobne vesti o suši prihajajo tudi iz Madjarske in Rumunije. Slednja je popolnoma prenehala izvažati pšenico in je prav tako stornirala vse zaključke v koruzi za Avstrijo.

Na našem tržišču je zavladala hosa in cene se stalno dvigajo. Trašnje cene, ki jih navaja, imajo samo imenski značaj, ker je ponudba popolnoma izostala. Cene so šle zelo gori, pa še pri teh cenah ni mogoče dobiti blaga. Baško in banatsko blago ima danes ceno 105—107.50, koruza je narasla v ceni že na 94 Sisek, pri moki pa je ocenili, da so nekateri mlini sploh ustavili molarjo, drugi so pa zvišali cene. Tako smo danes čuli za inoko tečaj Sisek 207.50.

izmenite Vaše svetlece po 15.000 km vožnje!

GUARANTEED DEPENDABLE
CHAMPION
SPARK PLUG

To prinaša pri- hranek!

Glavno zastopstvo in skladišče
ROBERT WEINBERGER
Zagreb
Gajeva ul. 10.

Devaluacija šilinga

Najnovjši izkaz avstrijske Narodne banke za 30. april 1934 kaže novo sliko. V njem je že upo- števana devaluacija šilinga. Šiling ostane slejkoprej zlata valuta, samo njegova zlat vrednost se zmanjša od 0.2117 gramov zlata na 0.16667 grama. To po- meni z drugimi besedami, da je 100 zlatih šilingov sedaj 127 zlatih šilingov. Zlata pariteta šilinga je preračunana na nakupne cene Banque de France za zlato in znaša cena zlata: 1 kg 6.035.2 šilinga.

Na podlagi nove paritete je Avstrija izvedla valorizacijo zlatega in deviznega zaklada. Njen zlati zaklad (pri avstrijski Narodni banki) je narasel za 51.7 na 241.1 milj. šilinga, devizni zaklad, kate- rega pa ne štejejo v kritje za 11.3 na 36.3 milj. šil. V izravnavo se je njena delniška glavnica, ki je izražena v zlatu, povečala za 11.76 na 54.76 milj. šilingov.

Skupni dobiček (knjižni) pri tej transakciji zna- ša 72.3 milj. šilinga, od tega se porabi 34.3 milj. za kritje izgub, nastalih pri nakupu zlata ali deviz po tečajih v zasebnem kringlu, 5.9 milj. šilingov je treba dati na stran radi istočasnega zvišanja ob- veznosti banke. Po odbitju zneska za valorizacijo glavnice znaša čisti dobiček 20.7 milj. šil. ki se porabi za sanacijo avstrijskih velebank, odnosno nakup njih delnic.

Dvig vlog pri Poštni hranilnici

V aprilu se je število vlagateljev pri Poštni hranilnici povečalo za 3927 na 284.582 oseb. Hra- nilnice vloge pa so narasle za 12.1 na 641.2 milj. Din. V marcu so vloge narasle za 17.04 milj., skupno pa v prvih 4 mesecih t. l. za 76.8 milj. Din, dočim je ziašal celo lansko leto prirastek samo 102.5 milj.

Število čekovnih računov je naraslo za 67 na 23.837, promet pa je padel od 4951.2 v marcu na 4453.9 milj. Din v aprilu. Odstotek brezgotovinskega prometa se je zmanjšal od 47.05 v marcu na 46.80% v aprilu. Vloge na čekovnih računih so radi sezizkih razlogov ponovno padle, in sicer ta mesec za 26.7 milj. (v marcu je znašal padec vlog 82.7 milj. Koncem aprila so znašale vloge na čekovnih računih 969.6 milj. Din (koncem aprila 1933 844.9 milj.), letos so torej kljub padcu vloge še znatno višje kot lani ob istem času.

Rok za prijavo k udeležbi na XIV. vzorčnem velesejmu v Ljubljani poteka z 10. t. m. Po prijavih, kolikor jih je urad velesejma prejel doslej, bodo letošnji spomladanski velesejem zasedle domače tvrde vse panog. Nekaj razstavnega prostora je pa še na razpolago. Uprava velesejma vabi one tvrde, ki nameravajo razstaviti, da čimprej pošljejo svoje prijave, ker bo sledeči teden že pričela raz- deljevati razstavne prostore.

Borza

Dne 7. maja 1934.

Denar

Neizpremenjeni so ostali danes tečaji Amster- dama, Curihja, New Yorka, Prage in Trsta, popustil je le Bruselj, dočim so narasli tečaji Berlina in Pariza.

V zasebnem kringlu je na ljubljanski borzi avstrijski šiling popustil na 9.33—9.43, v Zagrebu in Beogradu na 9.38. — Grški boni v Zagrebu 32 blago, v Beogradu pa 31.15—31.85.

Ljubljana, Amsterdam 2315.96—2327.32, Berlin 1345.14—1355.94, Bruselj 798.29—802.23, London 173.97—175.57, Curih 1108.35—1113.85, New York 3377.72—3405.98, Pariz 225.71—226.83, Praga 142.23 do 143.09, Trst 290.46—292.86.

Zagrebski promet je znašal 60.912 Din. Curih, Pariz 20.3675, London 15.7150, New York 307.25, Bruselj 72.075, Milan 26.25, Madrid 42.2250, Amsterdam 209.02, Berlin 121.55, Dunaj 73.23 (57.40), Stockholm 81, Oslo 78.95, Kopenhagen 70.15, Praga 12.8450, Varšava 58.3250, Atene 2.95, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 8.42

Vrednostni papirji

Cvrsta tendenca traja dalje in so danes tečaji bili zopet nekoliko boljši, vendar znatnejših izpre- memb ni bilo. Promet je narasel in je znašal na zagrebski borzi: vojna škoda 300 kom., 8% Bler. pos. 1000 dol in Drž. hipotekarne banke 1000 dol.

Ljubljana, 7% inv. pos. 71—72, agrarji 36—37, vojna škoda 307 den., begl. obv. 53.50—54.50, 8% Bler. pos. 49.50—50, 7% pos. Drž. hip. banke 65 do 66.50, Kranj, ind. 250 bl.

Zagreb, Drž. papirji: 7% inv. pos. 70 d., agrarji 36 den., vojna škoda 307—309 (308, 307), 5. 306—308, 6, 7, 8. in 9. 305 den., 12. 300 den., 6% begl. obv. 53.50 den., 8% Bler. pos. 53.75 do 54.25 (54.25, 55), 7% Bler. pos. 50—50.75 (48.50), 7% pos. DHB 63.50—65.50 (65) — Delnice: Narodna banka 4000 den., Priv. agr. banka 213 do 215 (215), Osl. sladk. tov. 150, Union 50 den., Trbo- veljska 102 bl.

Beograd, Drž. papirji: 7% inv. pos. 71 do 71.50 (71), agrarji 36.50—37.50, vojna škoda 310 do 310.50 (310, 308), 9. zaklj. 309, 6% begl. obv. 54 do 54.25 (54.25), 8% Bler. pos. 53.50—54 (53.75), 7% Bler. pos. 50.50—51 (50.75), 7% pos. Drž. hip. ban- ke 65—65.25 (65.25). — Delnice: Narodna banka 4000—4100 (4045), Priv. agr. banka 214.50—215.50 (214.50).

Dunaj. Donavsko-savsko-jadranska 65.95, Step 15.25, Stevrag 11.05, Alpine 11.10, Trboveljska 11.22

Živina

Dunajski goveji sejem 7. maja. Dagon je zna- šal 791 volov, 464 bikov in 514 krav, skupaj 1751 glav, od tega iz Avstrije 1238, iz inozemstva pa 473. Cene so bile tele (v šil. za 1 kg žive teže): voli 0.90—1.42, bikli 0.82—1.08, krave 0.88—1.05, glavna živina 0.62—0.80. Promet je bil miren in so cene v primeri s prejšnjim tednom ostale skoraj popolnoma neizpremenjene.

Naznanila

Liubljana

1. Koncertni nastop Kranjskega mladinskega zbora bo v Ljubljani v sredo 9. maja. Mladinski zbor in orkester, skupno 80 sodelujočih, bosta izvajala pod vodstvom vodje glasbene šole v Kranju g. Albin Farka razne Adamičeve skladbe. Za šolsko mladino je koncert popoldne ob 16, za odrasle pa ob 20. Za popoldanski koncert so se sedeli po 5 in 3 Din, stojišča pa po 2 Din v knjižarni Glasbene Matice, zvečer pa stanejo sedeli od 6 do 15 Din, stojišča po 3 Din. Vabilno na številni poset ene ali druge prireditve. Obe se vršita v veliki unioński dvorani.

1. Kino. Kodojevo. Danes ob 20.30 »Laska z Rio Grande«. Znižane cene.

1. Podmladek Rdečega križa 1. delke meščanske šole v Ljubljani priredi v sredo 9. maja ob 20 v dvorani Delavске zbornice akademijo s pestrim sporedom. Starše učenec in prijatelje mladine vjudno vabilo k posetu te prireditve, katere čisti dobiček je namenjen za podporo siromašnih učencev.

Maribor

m. Akademsko kongregacija ima jutri ob 20 v kapeli pri op. frančiškanih svoj redni sestanek.

m. Enodnevni tečaj o pokončevanju škodljivcev in boleznih vinske trte in o polletnih delih v vinogradu se vrši v soboto 19. maja na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8 do 12 in od 14 do 18.

Celje

e. Pevske slavnosti v Celju. Celjsko pevsko društvo bo proslavilo svojo 40. letnico v dneih od 10. do 13. maja v Celju v zvezi z odkritjem spominske ploče bratom Ipavcem v Sv. Juriju pri Celju in koncertom Ipavčeve pevске župe. Spored slavnosti je naslednji: V četrtek 10. maja ob 17 poklonitev umrliim članom na okoliškem pokopališču s petjem in položitev venca. V petek ob 20.30 podoknica pokroviteljici mestni občini celjski pred magistratom, ob 21 podoknica kumici gospe Adeli Doč kovi pred vilo Livade na 20.30 slavnostni koncert CPD v veliki dvorani Celjskega doma. V nedeljo 13. maja ob 8.30 po prihodu obeh jutranjih vlakov v Sv. Jurij ob 1.2. odkrije Ipavčeva pevška župa spominsko pločo bratom Ipavcem v Sv. Juriju, ob 9.30 poklonitev Ipavcem na grobu v Sv. Juriju ob 1.2. po prihodu dopoldanskega vlaka v Celje bo ob 11.30 slavnostno zborovanje CPD v veliki dvorani Narodnega doma v Celju, ob 15 koncert Ipavčeve pevске župe v veliki dvorani Celjskega doma in ob 20 drnšalni večer CPD na čast gostom v vseh gornjih prostorih Narodnega doma.

Drugi kraji

Kraji. Gasilsko slavarje na Vnebohod bo pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. Draga Marušiča. »Magistrus« avtomobilski lestvi, katero bo blagoslovil stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka iz Ljubljane, bo kumovala gospa Angela Andrašič, soproga veletrgovca g. Ignacija Andrašiča. Spored: Ob 18.30 zbirališče gasilcev pred Narodnim domom, ob 19 slovesna blagoslovitev in nato po govornih defilacijah gasilskih čet. Razhod bo pred Narodnim domom, kjer bo lestva razstavljena vsakomur na vngled.

Kodojevo. Tudišnje Glasbene društvo priredi v soboto dne 12. maja t. l. pomladanski koncert.

Narodna knjižnica in štališnica v Zagrebu, Gunduličeva ul. 29, priredi v sredo dne 9. t. m. ob pol 9 zvečer drnšveni sestanek s predavanjem g. prof. dr. Josipa Bonelja o temi: »Tehniški napredki v prometu« (s projekcijami). Gostje dobro došli.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA (Začetek ob 20)

Torek, 8. maja: Gospoda Glembečevi. Izven. Cene od 5 do 14 Din.

Sreda, 9. maja: Pravica do greha. Izven. Cene od 5 do 14 Din.

Četrtek, 10. maja: Praznik cvetočih češenj. Izven. Cene od 5 do 14 Din.

OPERA (Začetek ob 20)

Torek, 8. maja: Poljska kri. Red četrtek.

Sreda, 9. maja: Carmen. Red Sreda.

Četrtek, 10. maja: Ples v Savoyu. Na korist Združenja gledaliških igralcev. Izven. Znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 8. maja ob 20: Nora. Gostovanje Vike Podgorške in Hinka Nučiča. Zadržnikrat. Znižane operne cene. Red C.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Torek, 8. maja: 11.00 Solaka ura: Teden za otroka (g. Mira Egelman) 12.00 Kompozicije Čajkovskega v reproducirani glasbi 12.45 Poročila 13.00 Csa, donski kozaki pojo (plošče) 18.00 Otroški kotiček (Mirko Kunčič) 18.30 Reproduciran koncert elitrškega orkestra 19.00 Šolske vesti (Fran Lubi) 19.30 Zgodovina Vrhnike (Stanko Hočvar) 20.00 Poročila o mednarodnem glasbenem festivalu v Florenci (prof. Oskar) 20.30 Klavirski koncert pianista dr. Reinerja 21.00 Radijski orkester 22.10 Csa, poročila 22.30 Angliške plošče.

Drugi programi:

TOREK, 8. maja. Belgrad: 19.30 Klavirski koncert 20.00 Dve enodajanki 20.40 Prenos koncerta »Trboveljskih slavčkov« — Zagreb: 20.15 Violinski koncert 21.15 Vokalni koncert — Dunaj: 17.30 Pesmi in arije 19.15 Iz mljila dežel 21.15 Programi po naveedi — Budimpešta: 18.00 Koncert iz palače Zichy 20.45 Orkestralna glasba 22.30 Cigarska glasba — Milán-Trst: 20.45 Prenos opere — Rim: 21.00 Opera »Mephistofeles«, Bolto — Praga: 20.00 Opera »Prodana nevesta«, Smetana — Brno: 19.30 Violinska glasba — Varkava: 20.00 Kazure-koncert 21.45 Lahka glasba, harmonika, banjo — Nemčija: 19.00 Zabavni koncert.

Rekordna vožnja

Njena posadka je bila skrbno izbrana. Nepotrebno je govoriti Vam o Haynesu, saj je Vaš drugi kapitan že dolgo vrsto let. Z Gerardom ste že vozili. Herwicku lahko brezpogojno zaupate, kljub neugodnemu glasu, ki ga ima, ker je preizkušen mornar. Simon je pri Transoceanski uslužben pet let in njegovi poveljniki ga označujejo kot izvrstnega častnika, treznega in delavnega.

Zelo bi mi bilo neljubo, ko bi prišlo do nesporazumljenj radi navzočnosti inženjerja na krovu, ki ni član posadke. Dodeljen je samo kot svetovalec. Dejansko nadvidlo mora vedno potrditi Grayson, glavni mehanik.

Secir se pa zanašam popolnoma na Vas, da boste znali preprečiti vsako trenje in poskrbeli, da »Besedar!« je dejal Davis.

bo vsak storil največ, kar more.

Jorgan.

II.

Davis je tudi ob tej priliki kakor vselej pustil Haynesu, da preskrbi moštvo.

Tako je šel drugi poveljnik nekoga jutra na obisk k staremu Pallantu. Ta, kapitan za dolge vožnje in bivši poveljnik tovrstnega parnika, je najemal mornarje za Transoceansko ko je govoril z mornarji, jih gledal in se jih dotikal, mu je bilo, kot da vezi med njim in morjem še niso pretrgane. Prinašali so v zatohlo pisarno vonj širine.

Govorica jim je bila pretkana z mornarskimi izrazi in medtem, ko je Pallant pokrival pole papirja s svojo široko in enakomerno pisavo, je nastavljal velika ušesa in nabiral zgodbe iz vsega sveta.

»In ti, odkod prihajaš?« »Iz Rio de Janeira.«

»Kaj si delal tam?« »V bolnišnici sem bil.« »A pripoveduješ Nason!« se je na pisalo mizo, gladi

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. Vilhar, urar

Ljubljana, Sv. Petra c. 36

pri Zmajskem mostu

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip A-5

Pralnica — Svetlolikalnica

Prireditve

V kavarni »Stritar«

vsak večer koncert. (b)

Službe iščejo

Šivilja

gre za pomočnico, najraje k otrokom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5180. (a)

Za majerja

bi šel. Znam dobro molsti, krmiti in tudi zadrževati. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5179. (a)

Mlajša prodajalka

izučena v mešani stroki, želi nameščenja. Najraje v Ljubljani. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 5233. (a)

Šiviljo

zmožno konfekcije, sprejemem. — Trgovina Samec, Sv. Petra cesta. (b)

Vajenci

Mizarskega vajenca

pridnega in poštenega — iščem za takoj. — Anton Založkar, Št. Vid nad Ljubljano. (v)

Službodobe

Pisarniško moč

samostojno v slov., hrv. in nemški korespondenci, večšo tudi knjigovodstva in drugih pisarniških del, sprejemem s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe s prepisi spriceval, živopisom, referencami, sliko in zahtevami pod zn. »Trg. pis. izven Ljubljane« 5068 na upravo »Slovenca«. (b)

Posrestva

Droben oglas v »Slovenca«

posrestvo ti hitro prodaja

če že ne z gotovim denarjem

pač kupca ti s knjižico da.

Stavbne parcele

v skupni velikosti ca. 2800 m², 200 m oddaljene od tramvajske proge, po 22 do 26 Din napredaj pri Jože Rožanc, mizarski mojster, Trata, Št. Vid nad Ljubljano. (p)

Stavbne parcele

v okolici Št. Vida-Vižmarje-Brod, po ugodni ceni napredaj — tudi za hranilne knjižice. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5038. (p)

Kupimo

Vsakovrstno

zlatu kupnje

po najvišjih cenah CERNE, tvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Auto-motor

Šestsedežni auto

takoj kupimo proti gotovini. Tudi rabljeni pridejo v poštev. Ponudbe pod »Gotovina« št. 4950 upravi »Slovenca« do 20. maja. (f)

Razno

Člani »Edinosti«

zadruga za brezobrestna posojila, Maribor, zglasite se v varstvo pravice: »Gospodarska pisarna« Ljubljana, Miklošičeva cesta 7/II. (f)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajas al motorja bi znebil se rad brž kupcev ti mnogo priženi Slovenčev najmanjši inserat dolini cesta II/39. (č)

Zelo poceni

se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Vino

izborne kakovosti, lastni pridelek — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5214. (l)

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen, napredaj Sv. Petra cesta št. 52. (l)

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ul. in Stari trg.

Košarska industrija

v Radovljici (Graččina) je ukinjena in vsled tega odda vse blago po zelo znižani ceni. V zalogi so udobne, močne in čisto izdelane vrtn garniture, za verande itd. Košare: potne, za perilo, tržne, pekovske in vse druge vrste (l)

Velika izbira SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri »Škofu«

Ljubljana

Telefon 2059

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine

za krojače in šivilje,

nadalje

bogata zaloga žepnih robcev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah

pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana

za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Dosti denarja ima

- njen puder pa stane samo NEKAJ DINARJEV

Ona si lahko dovoli vsako drago razkošje. Svoje najdražje — svojo polt, pa vendarle zaupa samo pudru s smetanovo kremo. Ota dobro ve, da sožuje ta puder razširjene znojnice in odstranjuje blesk na licu, njeno kožo pa napravi lepo, nežno in baržunasto ter ji da na ta način divno prirodno polt. Puder Tokalon je edini puder, ki vsebuje peno smetane, ki je zmešana s pudrom na taen način in ki omogoča trenutne učinke. Puder Tokalon se drži na licu štirikrat dalje od navadnega pudra i to pri vsakem vremenu, po dnevi ali zvečer in ob vseh prilikah. Znojenje ne slabi njegovega delovanja in učinka. Tako lahko s pomočjo čistega pudra Tokalon dosežete lepo polt za nekaj dinarjev z jamstvom, ali pa se Vam denar vrne.

Potrim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustil naš iskreno ljubljani, nepozabni sin in brat

HELIODOR MERHAR

akademik

ki je po dolgi, mukopolni bolezni umrl danes ob 1, previden s sv. zakramenti za umirajočce.

Dragega pokojnika sprejmemo na njegovi zadnji poti v torek, dne 8. aprila 1934 ob pol 4 popoldne izpred mrtvaške veže obče državne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. maja 1934.

Zalujoči: Amalija Merhar, mati; Bogdan, Boris, brata.